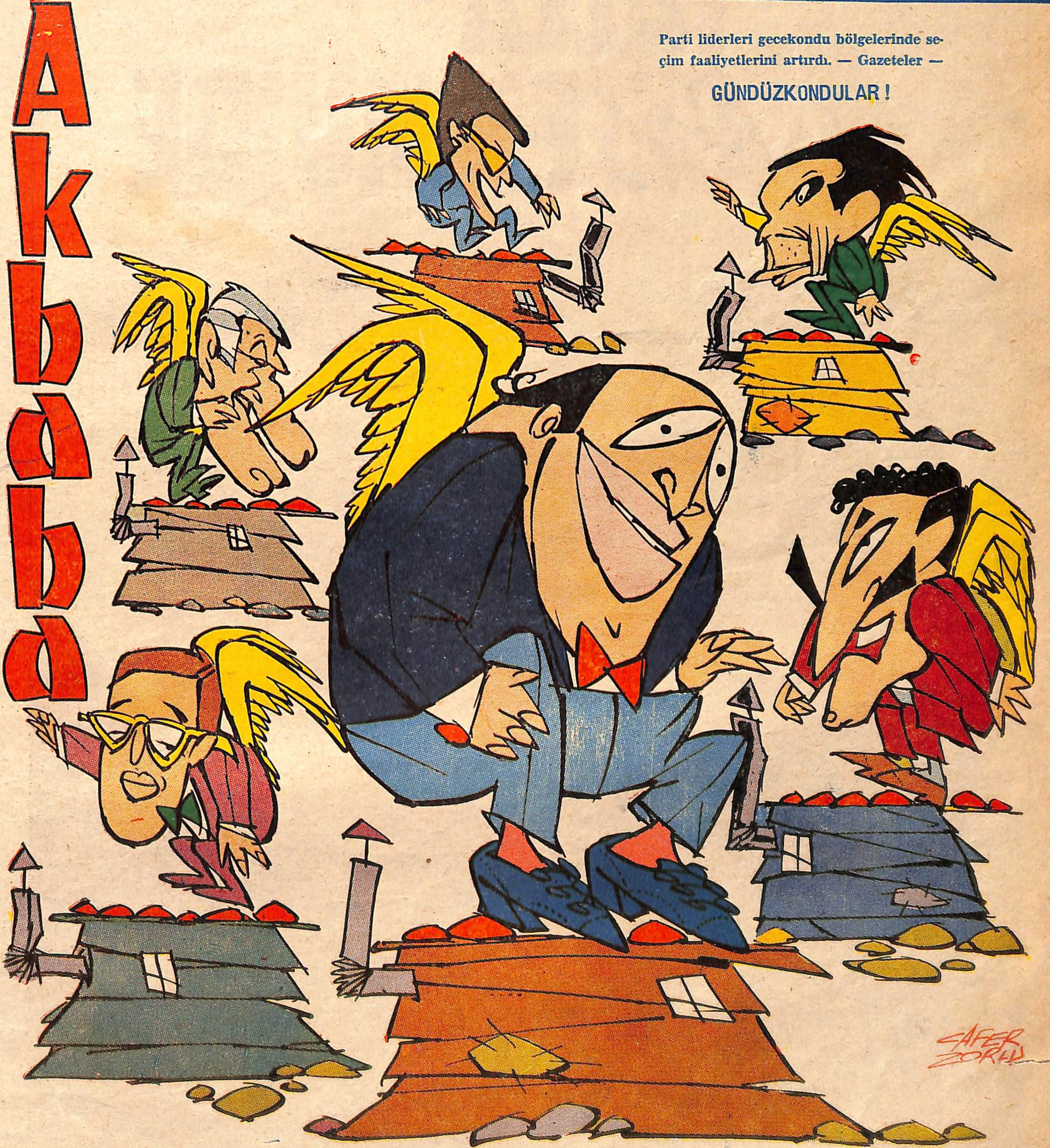
AKBABA - TOTO
OYNAYIN ve ...

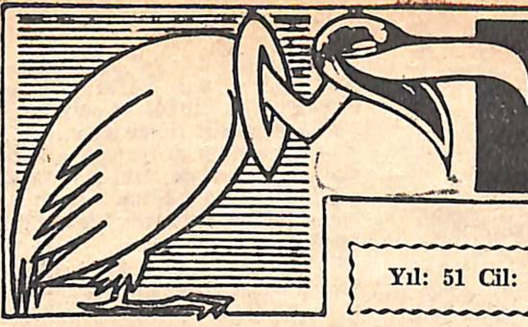

...5000 LİRAYA KADAR KAZANIN !

YAZLA GELEN MÜJDE

İKİNCİ ÇEKİLİŞ 2 MİLYON

AKBANK

AKBABA

Yıl: 51 Cil: 25 Sayı: 31 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 18 Temmuz 1973 * Fiyatı: 150 Krş.

HECELEME

ŞU dünyada herkes kendi işini bilip başkalarının alanına burnunu sokmasa ne iyi olacak! Öyle yapılmayınca her şey birbirine karışıyor.

Bakıyorsunuz, ciddî bir işle uğraşmakta olması gereken kişiler —niyetlenerek ya da farkına varmadan— mizah alanına balıklama dalmışlar. O zaman onların boş bıraktıkları yeri doldurmak da mizahçılara kalıyor.

Geçenlerde patlak veren Homongolos olayı öyle bir duruma yol açtı.

Doğrusunu isterseniz haberi önce soğuk bir şaka, tâ üç ay önceden kaldığı için pek kötü kokan bir Nisan balığı sandık. Atatürk Üniversitesi Rektörü Profesör Doktor ünvanlı bir zatın savcılığa resmen başvurarak öğrenciler tarafından yayınlanan Homongolos dergisinin adının tersten okununca son hecesinin «sol» şekline dönüştüğünü ihbar edeceğine inanmak çok güçtü.

Sonra anlaşıldı ki işin şakası yok hiç. Ortada yüzde yüz ciddî bir soruşturma, bilirkişi raporu ve savcılık kararı var. Ancak bu takipsizlik kararını bile gülümsemeden okuyabilirseniz okuyun bakalım:

«... Homongolos kelimesindeki son hecenin (los hecesinin) sondan okunması ile sol kelimesinin ifade ettiği yön ve heceden aşırı akım propagandasından mücerret endişe duymak indî ve kavlî olup, zannı şüpheden ileri gitmeyen, doğru okunan los hecesinin mutlaka tersinden okunması ile sol hecesinden ille de solcu ve suç isnadı görmenin...» Falan filân...

Haberin patlak verişini izleyen günlerde kamuoyumuzun tepkisi genellikle mizahî oldu. Söz konusu ihbar Abdülhamid döneminin «yıldız» ve «burun» konulu curnallerine benzetildi. Bütün konsoloslarımızın ünvan değiştirmeleri istendi. Los Angeles kentinin adından kuşkulanmamız gerektiği ileri sürüldü, v.b.

Gerek resmî rapor ve kararlar, gerek alaylı tepkiler şu görüşe dayanıyor:

— Bir şeyi ille tersinden okumak şart olmadığına göre, Homongolos adının son hecesinden «sol» anlamı çıkarmak saçmadır.

Elbette doğru bir görüş bu. Ancak asıl üstünde durulması gereken çok önemli ve ciddî bir sorunu cevapsız bırakıyor.

(Kaderin cilvesine bakın ki onun üstünde durmak da AKBABA'ya düştü!»

Asıl sorulması gereken soru şu bizce:

— Homongolos adının son hecesinden «sol» anlamı çıksa ne lâzım gelir ki?

Yâni Atatürk Üniversitesi öğrencileri dergilerinin adını Homongolos değil de Sol koymuş olsalardı, Rektör Hazretlerinin ihbarını beklemeden hemen yakalarına yapışmak mı gerekecekti?

«Sol» demek, solcu olmak 1973 Türkiye'sinde ille de herkes tarafından suçlanacak yahut lânetlenecek bir tutum mudur? Yasalara mı aykırıdır, ahlâka mı, toplum çıkarına mı?

Yurdumuzda son yıllarda kandırılmış ve kışkırtılmış kişilerin sol adına saçma sapan eylemlere girişip suç işlemiş oldukları doğrudur. Ama bir kavramın adının yanlış yönde kullanılmış olması o kavramın gerçek niteliğini değiştirmez.

Ülkemizde sık sık aşk adına, namus adına, din adına cinayetler işlenir. Öyledir diye aşkı, namusu, dini sınırlarımızın dışına atmamız isteniyor mu?

Çok büyük bir yutturmaca karşısındayız:

Toplumumuzun yakın geçmişte başına sarılmış bunalımlardan yararlanan bir geniş çıkar cephesi birtakım hınk deyicilerin de yardımıyla hepimizi her türlü solun tü kaka olduğuna inandırma çabasında.

Ülkemizde yıllardır çekiştirile çekiştirile neredeyse tanınmayacak bir biçim almış olan o çilekeş sözcüğün gerçek anlamını hatırlamak ve hatırlatmakta yarar var.

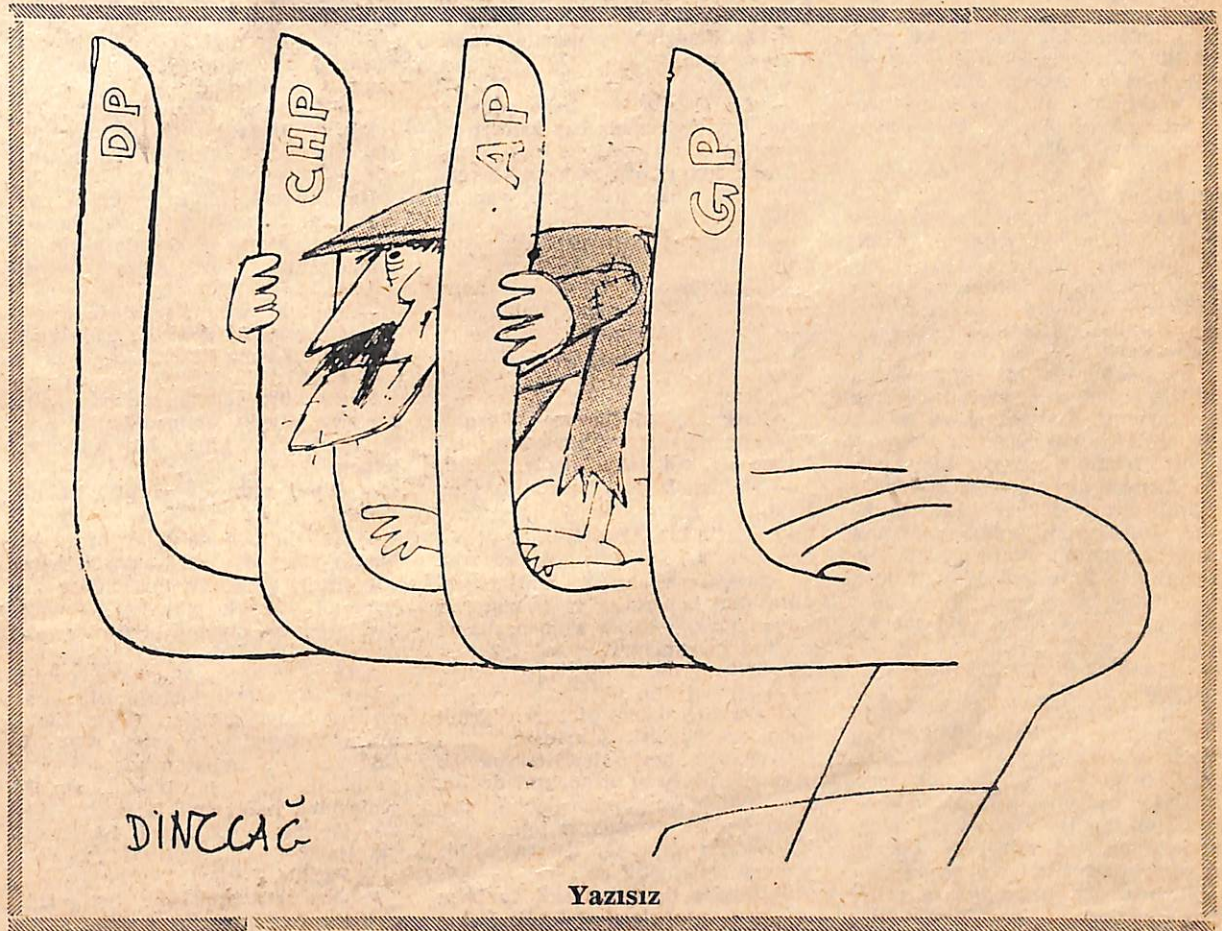
«Sol» insanların insanca yaşamalarını istemek, o amaçla haksızlık ve terslikleri gidermeye çalışmak, toplumu uygarlığa doğru itmek anlamına gelir.

Kısa ve ünlü tanımlamayla, solcu olmak adam olmak demektir. Utanılacak yahut korkudan gizlenecek değil, açıkça öğünülecek bir özelliktir.

Günümüzün koşullarında söz konusu ülküleri savunmak için yasaların dışına çıkmak da gerekmez. Tersine, Anayasamıza —bugünkü değiştirilmiş biçimiyle bile— harfi harfine uyarak saygı göstermek toplumumuz için en etkili solculuktur.

Ve Türkiye'de bu saygı sağlanacaktır. Curnalci rektör profesör doktorlar uygarlık yolculuğuna katılsalar da, katılmasalar da...

AKBABA

Yazısız

C. Bayar politik konuşma yaptı. — Gazeteler —

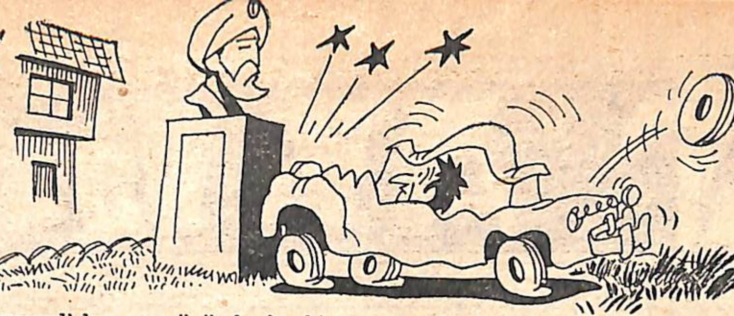
POLİTİKA

— Bu adamı gözüm bir yerden ısırıyor!..

Köprülü Mehmet Paşaya Otomobille Kim Çarptı?

MUZAFFER İZGÜ

ARABANIN burnunu olanca hızıyla büstün kaidesine vurunca, bizim araba, top gibi geriye doğru sıçrayarak, cam, saç sesleri arasında stop etti. Ne olduğunu anlayamamıştım, bunca yılın şoförü yolu iyi saptayamamış ve gidip büstün kaidesine vurmuştum... İlk şaşkınlıkla elimi kapının koluna attım, kapı sıkışmış, bir türlü açılmıyordu, ancak karımın:

— Bu kapı açılıyor, demesiyle kendime gelebildim.

Çocuklar, karım ve ben sıkışmayan sağ taraftaki kapıdan çıktık. Bir arabanın önüne baktım, bir çarptığım büstün kaidesine... En sonra da kaidenin üzerindeki Fatih'i gördüm... Kaide o denli sağlam, o denli kocaman kocaman taşlardan yapılmıştı ki, değil benim minicik araba, şayet yanlışlıkla tank bile çarpmış olsaydı, Fatih'e en küçük bir şey olmayacaktı... Her yerde bir araba bir yere çarpmaya görsün, hemen bir yığın insan birikir başında, ama bu kasabada öyle değildi. Dükkânının önüne peykesini atmış, üstüne kurulmuş esnaflar bile yerinden kıpırdamadılar. Yalnız, birbirlerine bakıp sırıttılar... Sonra arabanın yanına nohut çekirdek satan birisi geldi:

— Maşallah yine iyi, hasarınız az bey, dedi.

Sonra çekti gitti... Motöre bir şey oldu mu diye kilitlenmemiş kapıdan içeriye girerek marşa bastım, ama çalışmıyordu araba... Bir daha bastım, yine çalışmadı. Dışarı çıktım, şöyle bir motöre göz attım, kulaklar kopmuş, radyatör iyice ezilmiş, ön tekerlekten bir tanesi çamurluğa yapışmıştı. Bu durumda araba imkânsız yerinden kıpırdayamazdı... İşte o zaman peykesinde uyuklamakta olan esnafın biri yanıma yaklaşarak:

— En iyisi siz Ali Cengiz beyin tamirhanesine dek gidin, onlar çekip götürürler, dedi...

Adamın gözlerine yalvarır gibi bakınca, adam önüme bir çocuk katarak beni Ali Cengiz beyin tamirhanesine götürdü... Kocaman bir tamirhaneydi bu, ama önünde de bir yığın araba vardı, her birinin bir yanı çökmüş, tamir olmak için sıra bekliyorlardı... Çıraklardan birine yaklaşıp:

— Ali Cengiz bey nerede acaba? diye sordum.

Çırak:

— Ali Cengiz bey belediyededir, dedi. Ama isterseniz baş kalfayı çağırayım...

Biraz sonra üstü başı yağ lekeleriyle dolu olan baş kalfa yanıma geldi:

— Hangisine çarptınız? diye sordu.

— Nasıl hangisine? diye sordum.

— Büst kaidelerinden canım...

— Fatih'e çarptım...

— .... dan mı geliyordunuz?

— Evet...

— Öyleyse, sol çamurluğu ezmiş, motörün kulaklarını koparmış, sol kapıyı da kilitlemişsinizdir...

— Nerden bildiniz? dedim şaşkınlıkla.

— Biliriz biz... Şayet, ... den geliyor olsaydınız sağ çamurluğu ezecek, sağ kapıyı kilitleyecek, ön askları koparacak ve ön camı da kıracaktınız... Şimdi sizin arabanın motörü çalışmıyor, ön sağ tekerlek de sürtüyor değil mi?

— Evet, dedim...

— Siz hiç üzülmeyin, ben şimdi çocukları gönderir aldırtırım.

— Pekiyi, acaba hemen yapmak mümkün olur mu ustacığım? dedim.

— Vallahi üç günden önce olmaz, o da Fatih'e çarptığınız için...

— Olmaz mı, aman ustacığım, biz gezmeye çıkmıştık da...

— Şunlar da öyle, dedi ve bana sıra sıra arabaları gösterdi. Bakın şu, Yavuz kaidesine çarpmış, sol yanını tamamen ezmiş, altı gündür bekliyor, şu Kanunî Süleyman kaidesine çarpmış, ön tampon motor kapağı falan hak getire, şu III. Selim kaidesine çarpmış, haşadı çıkmış, şu Köprülü Mehmet Paşa kaidesine çarpmış, her yanı turşu... İçerde de bir yığın arabalar var... Siz gene şükredin Fatih'e çarpmışsınız, en ucuz kaza bizim kasabada Fatih'e çarpmaktır, Allah korusun bir de Yıldırım Beyazıt'ınkine çarpsaydınız, na şu içerdeki gibi olurdunuz...

Şöyle gösterdiği arabaya bir göz attım, araba denecek yeri kalmamıştı. Baş kalfa:

— Siz kontak anahtarını bize bırakın, yanınıza bir çocuk vereyim sizi Ali Cengiz beyin oteline götürsün...

Ne yapalım, aldık yanımıza bir çocuk, gittik arabamızın yanına, ve aldık çocukları, Ali Cengiz beyin oteline gittik... Çocuk daha kapıdan, kâtibe:

— Fatih'e çarpmışlar, dedi.

— Öyleyse üç gece kalacaksınız? diye sordu bana kâtip.

— Evet, dedim...

Kâtip dört yataklı bir oda açtı, bir şey isteyip istemediğimizi sordu, sonra çekti gitti... İşte o zaman karım:

— Nasıl oldu da çarptın yahu? dedi.

— Vallahi ben de bilmiyorum ki hanım, hem dört yol ağzıydı, hem yol virajlı giriyordu, birdenbire de karşıma o kaide çıkınca, sağlayım dedim amma, olmadı, bindirdik kaideye...

Ama yine de sevinçliydik çoluk çocuk, çok şükür hiçbirimizin burnu bile kanamamıştı... Şöyle kazanın üzerimdeki şoku geçsin diye iki saat kadar uzandıktan sonra aşağıya indim. Bu kasabalı olmadığı giyinişinden belli olan biri:

— Geçmiş olsun, dedi, hangisine çarptınız?

— Fatih'e, dedim...

— Ooo şanslıymışsınız, ben III. Selim'e çarptım...

— Vah vah geçmiş olsun... Yaralanma falan?...

— Çok ufak tefek sıyrıklar ama önemli değil... Dört gündür buradayız, galiba dört gün daha kalacağız. Amma gider gitmez şikâyet edeceğim...

Elindeki bir çanağın içinde yoğurt tutmakta olan biri yaklaştı yanımıza:

— Hiçbir şey de yapamazsınız, dedi. Kimler şikâyet etmemiş kimler...

— Ama canım, dedi, hiç öyle tam dönemeçlere, hem de acayip dönemeçlere büst kaideleri konur mu?

Elinde yoğurt tutan adam:

— Bana ne bağırıyorsunuz kardeşim? dedi. Ben de sizin gibi kazazedeyim, Yavuz'a çarptım ben de, tam beş gündür buradayım, bir türlü tamirden çıkmadı araba...

— Arkadaşlar sorması ayıp ama bu Ali Cengiz bey Kimdir? diye sordum.

Elinde yoğurt tutan adam:

— Buranın belediye başkanı, dedi. Buralı bir arkadaşım var, sabahleyin onun yanındaydım o anlattı bana, tam oniki yıldır belediye başkanıymış bu Ali Cengiz bey...

— Yolu bucağı tarihî kişilerin büstleriyle doldurduğuna göre, çok milliyetçi bir adam olsa gerek?...

Güldü elinde yoğurt tutan adam:

— Belediye başkanı seçildikten sonra, daha ilk toplantıda, «Arkadaşlar, demiş bu şehrin yollarını Fatih'lerle, Yavuz'larla, Alparslan'larla dolduracağım. Buradan gelip geçen yabancılar, bu büstlere bakarak, işte Yavuz, işte Fatih, işte Alparslan, diyecekler...»

Adam daha otomobil tamirciliğinden belediye başkanlığı koltuğuna oturduğunun birinci ayında Fatih büstünü tamamlamış...

— Ha şu benim çarptığım, dedim.

— Evet sizin çarptığınız, dedi elinde yoğurt tutan adam. İkinci ayda Yavuz'un büstünü kondurmuş öteki yolun kesiştiği yere... Ondan sonra her ay bir tane dikmiş, her ay bir tören hazırlamış, her ay başlarında adından gazetelerde bahsettirmiş, radyolarda bahsettirmiş... Sonra, şehre gelen devlet büyüklerine ilk kez bu büstleri gösteriyor, ondan sonra nutka başlıyormuş:

«Bu millet, Fatih'lerin, Yavuz'ların, Kanunî'lerin torunu olaraaaak» diye.

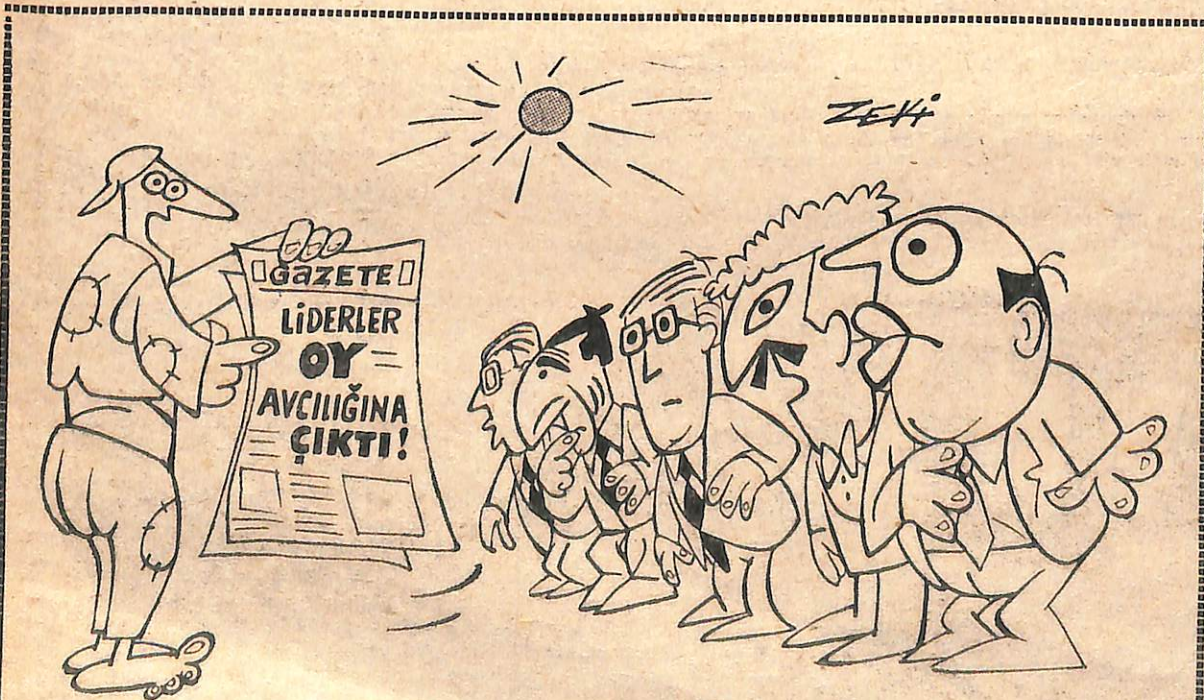
İlk kaza sizin çarptığınız Fatih büstünün orada olmuş. Gelmiş yabancı şoförün biri, sizin gibi iyice sağlayamayınca arabasının burnunu olanca hızıyla Fatih kaidesine vuruvermiş... Halk toplanmış arabanın başına, herkesler bakar dururlarmış arabanın orasına burasına, ara sıra da «Vah vah yazık» derlermiş... Sonradan belediye başkanı Ali Cengiz bey, penceresinden görmüş kazayı, koşmuş gelmiş kaza yerine... Orada öyle bir nutuk atmış ki millete Fatih'li, Kanunî'li, halk bir anda acıdığı kazazedeye kızgın kızgın bakmaya başlamış. İnsan hani kör müymüş, koskoca büst kaidesini görmez miymiş, hani araba iyice ezilmese, insan bu işe kasıtlı bile diyebilirmiş... İşte o günden sonra, hangi büste çarpılırsa Ali Cengiz bey oraya koşuyor, o büst hakkında öyle tarihî ve ilmî nutuklar çekiyormuş ki, toplanan halk alkışlar arasında «yaşa varol» diye bağırıyorlarmış...

Sonunda halk öyle şartlanmış ki, artık kazazedelere hiç acımaz olmuşlar. Bu arada Ali Cengiz bey, küçücük tamirhanesini genişlettikçe genişletmiş... Aslında böyle kişilerin arabalarını tamir etmek de Ali Cengiz beyin millî duygularının yüceliğine zıtmış ama, her şeyden önce yardımsevermiş... Hattâ böyle kişileri kasabada alıkoymak bile Ali Cengiz beyin millî duygularının yüceliğine zıtmış ama, her şeyden önce konuksevermiş... Onun için böyle kazazedeleri iyi bir otelde barındırmak gerekmiş... İşte Ali Cengiz bey, sonra tutmuş kazazedeler arabaları tamir olurken yatıp kalksınlar diye bu oteli yaptırmış... Ardından da şu karşıdaki lokantayı...

— O lokanta da mı Ali Cengiz beyin? diye sordum.

— Evet, dedi elinde yoğurt tutan adam, hem de yoğurdun kilosu sekiz lira.

Öteki adam:

— Yazıyooor... Liderlerin oy avcılığına çıktığını yazıyooor!..

— Ne olursa olsun buradan gider gitmez bu adamı şikâyet edeceğim. Trafik kurallarına göre, bu şekilde virajlı yollara büst konamaz... dedi.

— Vallahi, dedi elinde yoğurt tutan adam, bana öyle geliyor ki, hava alırsınız. Çünkü kimler şikâyet etmemiş kimler. Ama hemen şikâyetin ardından Ali Cengiz beye öyle bir yazı gelince, oturuyormuş masanın başına, öyle bir tarihî nutuk hazırlıyormuş, öyle bir milliyetçilik damarları kabara kabara sayfalar döktürüyormuş ki, yazıyı Ankara'ya postaladığının haftasında, «Büst yerinde kalabilir» diye yazı geliyormuş... Hem Ankara'dakiler, onun yazılarını nutuk olarak başka yerlerde bile okuyorlarmış.

O sırada kâtip telefona: «Evet, evet, evet» diye bir şeyler söyledikten sonra, bize döndü:

— Biri az önce Köprülü Mehmet Paşa'ya çarpmış, dedi.

Üçümüz birden:

— Vah vah vah, öyleyse araba turşu olmuştur. dedik.

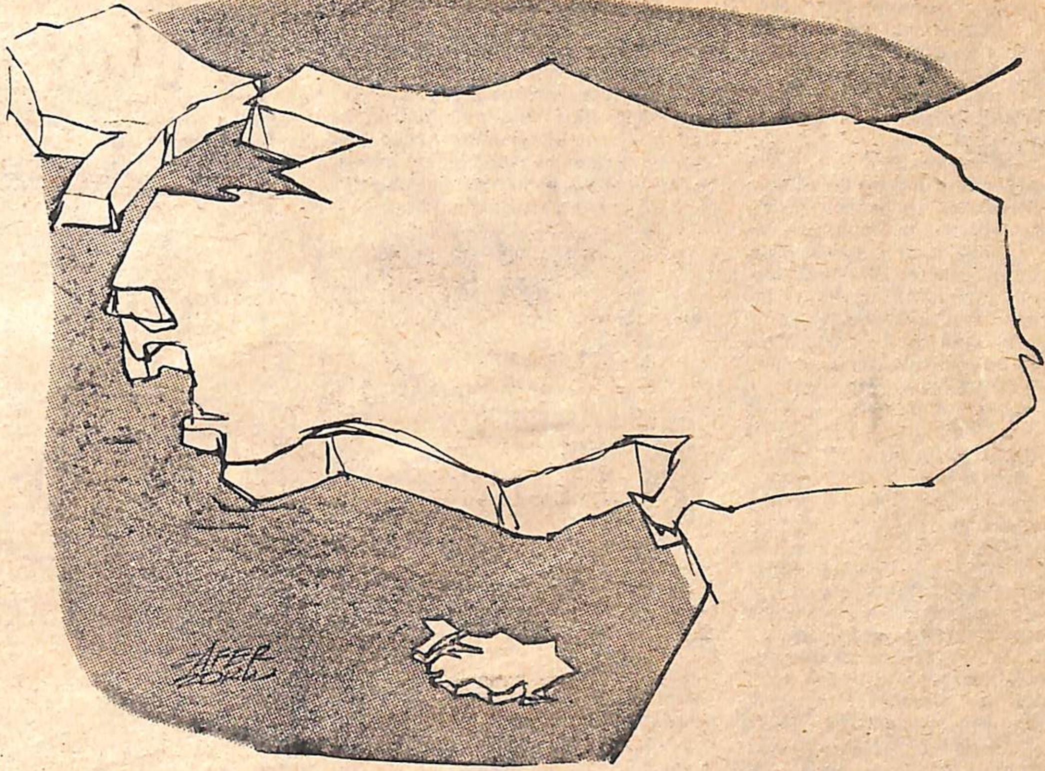
Kâtip:

— Araba turşu olmuş ama, adam turşu olmamış, dedi. Doktor bey telefon etti, çarpan adama bir yatak hazırlayın, buz torbasını falan hazır edin, onu otelde tedavi edeceğim dedi...

Yoğurt tutan adam fısıltıyla konuştu:

— Doktor da, Ali Cengiz beyin damadıymış, dedi ve odasına çekildi...

Muzaffer İZGÜ

— Kıbrıs sorunu devam ediyor. —

YELPAZE

REFİK ERDURAN

VİTESLER

OTOMATİK şanjımanı olmayan otomobillerin genellikle üç ileri vitesi vardır:

Dik yokuş çıkma gibi bir nedenle çok ağır gidilirken birinci, biraz daha rahat gidişte ikinci, düzlükte hızla yol alırken de üçüncü vites kullanılır. Tekniğin olanaklarından daha ince biçimde yararlanan bazı arabalarda dört, özel amaçlarla kullanılan birtakım taşıtlarda ise beş yahut daha fazla sayıda vites bulunur.

Bisikletlerde bu sayı farkları otomobillerden de geniş. Bizim çocukken bindiklerimizde vites falan yoktu önceleri. Sonra arka tekerleklerin göbeklerinde irili ufaklı iki üç çark belirdi. Şimdikilerin bazılarında ise on vites var.

Bu demektir ki fabrika binicive on ayrı yokuş derecesine göre güç ve hız ayarlama hakkı tanıyor. Teknik ne kadar ilerler, mal ne kadar lüks özellikler kazanırsa yokuş ve hız numaraları da artıyor o oranda.

Toplumların içinde de değişik diklikte sayısız yokuş vardır. Ve her duruma ayak uydurmakta ustalaşmış topluluklar kişilere —güçlerine göre— değişik kolaylık vitesleri sağlarlar.

Bu ölçüye vurunca bizimkini çok ileri, çok lüks, çok usta bir toplum saymamız gerekir. Üç değil, beş değil, en az on viteslidir mübarek!

Boş bir gününüzde işlek bir resmî dairemizin kapısında durun, girip çıkan vatandaşların işlerine ne kadar zamanda bakıldığını inceleyin. En azından bir düzine değişik ilgilenme ve sonuçlandırma temposu göreceksiniz. Bir düzine vites yâni...

Aslında bunu görmek için kapılarda beklemeye de hacet yok hiç. Duruma göre dikleşip düzleşen yolların, yavaşlayıp hızlanan tekerleklerin, paslanıp ışıldayan çarkların belirtileri her gün apaçık ortada.

Örneklerden bazılarının karşısında insan gülmek mi, ağlamak mı gerektiğini kestiremiyor.

Geçenlerde İstanbul'un Rumelihisar semtinde bir imar yolsuzluğu açığa çıkarıldı: İki katlı olması gereken bir binaya yedi kat izni verilince itiraz edilmiş. Durum incelenmiş, düşünülmüş, tartışılmış, araştırılmış, soruşturulmuş. Ama soruşturma sonuçlandırılıncaya kadar binanın yapımı bitmiş!

Şimdi kişiler ve gruplar birbirlerini suçluyor, kendilerini savunuyor, mahkemelere başvuruyorlar. Ama olan olmuş, bina yapılmış...

Tut kelin perçeminden!

Siz hiç İmar'dan yapı izni almaya kalktınız mı? Kalktıysanız —ve sıradan bir vatandaş iseniz— oradan en basit ve haklı bir izin koparmanın bile ne güç, ne dolambaçlı, ne bitmez tükenmez bir iş olduğunu bilirsiniz.

Öyleyken sırasında eloğlu «Estepetapüf!» dedi mi iki katlı yere yedi kat iznini alıveriyor şıppadak. Sonra beklenmedik bir soruşturma başlıyor ama, her ne hikmetse bu sefer vites tekrar değişiveriyor: Yavaşladıkça yavaşlıyor çarklar. Soruşturma temposu düştükçe yapı temposu hızlanıyor.

Sonunda yarışı binanın kazanmış olmasına niçin şaşmalı?

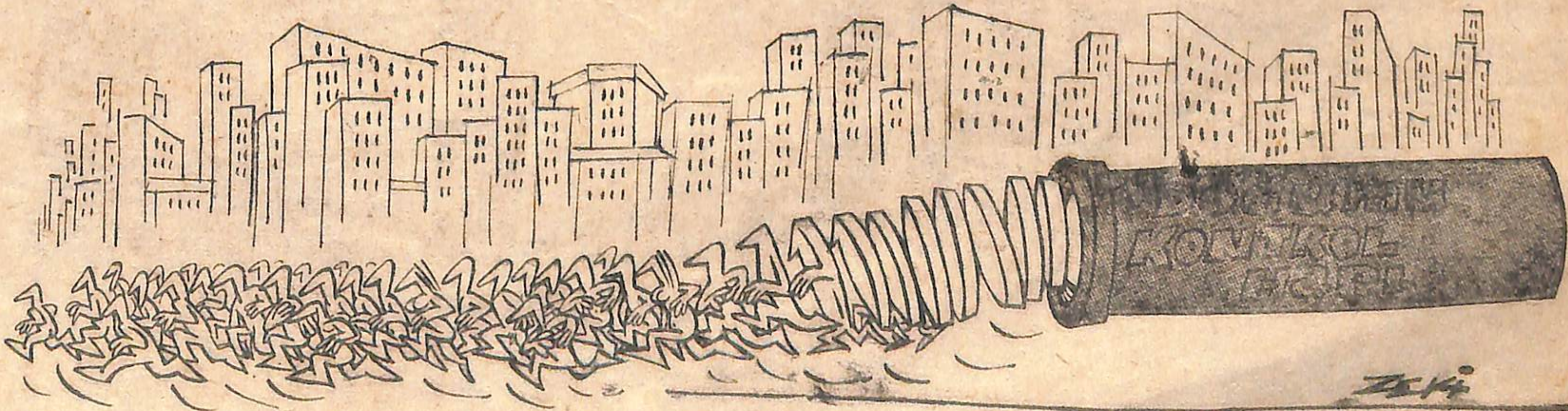
Aynı vites değişiklikleri ondan birkaç hafta önce Bebek'te de açığa çıkarılmış, pistonsuz ve «beceriksiz» bir vatandaşın otomobil ehliyeti almasına yetmeyecek kısalıkta bir süre içinde dev blokların topraktan bitivermiş olduğu görülmüştü.

Yapı işlerinde böyle de, «devlet işlerinde» başka türlü mü? İşe gelen tasarılar küme küme yasalaşırken işe gelmeyenlerden bir kırıntının bile yerinden kımıldayamadığını farketmiyor musunuz?

Neyse, şimdilik buna da şükür. Beterin beteri vardır çünkü.

Tanrı Türkiye'mizi geri vites ustası şoförlerden korusun!

Refik ERDURAN

— Nüfusumuz hızla artıyor. —

Dilinden Anlamak Gerek

VEDAT SAYGEL

BİZİM evi bulmanız için adres falan istemez. Siz bir zahmet semti bulun yeter. Avuç içi kadarcık mahallemizi buldunuz mu buldunuz, verin sırtınızı denize, üçer katlı sekizer hanelik bloklara şöyle bir göz gezdiriniz. Hangi blok tepeden tırnağa istihkâm edilmiş, hangisinin teraslarına elleri sopalı nöbetçiler dikilmişse o, bizim evin bulunduğu bloktur.

Tatlı hayâllere dalmanıza fırsat vermeden şurasını hemen belirteyim ki, denizi görmemize, kat sayısı vermemize, bloktan söz etmemize bakıp da, lüks bir tatil sitesinde oturduğumuzu sanmayın. Bildiğiniz basbayağı işçi yapı kooperatifi sitelerinden biridir sözünü ettiğimiz. Suyu hiç, yolu pek yoktur da, gırtlağa kadar borcu vardır. Henüz iskânı yoktur da, vergisi vardır, ipoteği vardır, icrası vardır. Haa, bir de Turizm ve Güzelleştirme Derneği ile bu derneğin tüzüğü vardır. Tüzük uyarınca sitede kedi, köpek, tavuk, ördek, koyun, kuzu gibi akla gelebilecek her tür ev ve kümes hayvanlarını beslemek, barındırmak kesinlikle yasaktır! Fakat turistler turistik bir dernek olduğunu bilmediklerinden hiç gelmezler, ev ve kümes hayvanları tüzükteki yasakları bilmediklerinden hiç çıkmazlar sitemizden. Sağolsunlar, toptan bir blokun başına musallat olmayı hayvanlık onuruna yediremediklerinden, kafa kafaya vermişler, evleri aralarında bir güzel bölüşmüşler. Hani «Şuradan şuraya kadar olan topraklar benim, şuradan şuraya kadarı senin» diye dünyayı bölüşen ülkeler var ya? Onlar gibi işte. Bizim payımıza hangisinin düştüğünü, bir gecenin sabaha yakın saatlerinde öğrenebildik ancak. Kırılan bir camın şangırtısıyla yataklarımızdan fırlarken eve hırsız girdiğini sanmıştık.

— Hırsız vaar! diye bağrışarak sokağa döküldük ki, tüm blok halkı sokakta!

— Yahu hırsız girdi de, ev halkının haberi mi olmadı, ne?

— Belki evde yoklardır, dedi komşulardan biri. Zile basalım. İçerde insan varsa, nasıl olsa uyanır, dışarı çıkar. Hırsız varsa, gürültüden korkar kaçar.

Basıldı zile. Elinde upuzun bir sopayla evin sahibi karşımıza dikildi. Kırılan camı gösterdik.

— Haa, dedi. Az önce ben kırdım! Ama o namussuz tekiri bir yakalayayım, bacaklarını kırmazsam bana da insan evlâdı demesinler!

— Tekir mi?... Ne tekiri?

— Ay, sizin haberiniz yok mu?... Körolası sadece bizim başımıza musallat oldu desenize!

Sonra dikti başını damda miyavlayan kediye, başladı ağzına geleni söylemeye:

— Ulan Allahsız, seni kırmızı dipli balmumuyla mı dâvet ettik buraya? Madem geldin, biraz da öteki evlere gitsene!

Bölünen uykumuzu tamamlamak için evlerimize dönerken, homur homur homurdanıyorduk hepimiz:

— Canım, bir kediyi kovalayacağım diye bunca insan tedirgin edilir mi yâni?

— Öyle ya beyim, Allahın bir garip hayvanı...

— Gece sabahlara kadar nöbet tutacağına, hayvancağıza şefkat gösterip dilinden anlamaya çalışsa, mesele hallolur efendim. Bir derdi var ki, bağırıyor zavallıcık.

Bu son fikir eşimindi. Yattık. Ama uyuyamadık. Sabaha kadar birtakım çaresiz hayvancıkların insanların ellerinden neler çektiklerini birbirimize anlattık, durduk.

Ertesi akşam terasa çıkan büyük oğlan:

— A'aa, Hilmi bey amca eline uzun bir sopa almış, kendi kendine kılıç oynuyor, diye bağırarak döndü odaya.

Döküldük terasa ki, bizim halim selim bildiğimiz altmışlık Hilmi bey Pardayan mı olmuş desek, Dartanyan mı olmuş desek, Don Kişot mu olmuş desek, bir şeyler olmuş, tahta kılıcıyla dam demiyor, kiremit demiyor, saçak demiyor, ha bre saldırıyor hayâlî düşmanına!

— Hilmi bey... Kardeşim Hilmi bey...

Hilmi beyin kimseyi görecek hali yok. Seslenmemize, işini bırakmadan cevap veriyor:

— Hay senin gibi tekiri başımıza saranın!... Hay sana balık kılçıkları vererek buraya musallat edenin!... Pist ulan, pist be! Mahallede başka ev yok mu kerata!

Konu komşu bir üzüldük, bir üzüldük, hani yaşımızdan başımızdan utanmasak çiğ çiğ yiyeceğiz adamı! Üçüncü evdeki komşu:

— İnsanda Allah korkusu olmazsa böyle olur, dedi. Karısına kızar, hıncını kediden alır. Oğluna kızar, öfkesini kediden çıkarır. Hayat pahalılığından bunalır, öfkesini kediden çıkarır. Döveceğine, şu garip hayvanın dilinden anlamaya çalışsa ya...

— İşine gelmez efendim, dedi ona bitişik oturan. En kolayı, sopa!...

Sonra sırayla hepimiz aynı şeyleri söyledik. Hayvan olsun, insan olsun, hiçbir yaratık sebepsiz bağırmazdı. Huzuru bozacak sesler duyulmaya başlanınca güçlü olanlar sopaya sarılacaklarına, bağıranın derdini anlayıp, derman bulmaya çalışsalar, dikensiz gül bahçesine dönerdi dünya.

— Doğrusu bu ama kime anlatırsınız, dedi en eski komşumuz Abdullah efendi. Sopayla meselelerin halledildiği nerde görülmüş?

Aradan birkaç saat geçti geçmedi bir gümbürtü!... Baktık, sopayla meselelerin halledilemiyeceğini söyleyen akşamki Abdullah efendi yapışmış sopaya, bir yandan tekiri kovalıyor, bir yandan ağıza alınmayacak küfürleri sıralıyor!

— Bu kadarı canavarlık! dedi annem.

— Canavarlık vallahi, dedi eşim.

Bakkalda karşılaştığım hani o bir gece önce tekiri döveceğim derken koca balkon camını yere indiren komşu bile:

— Canavarlık, diyordu Abdullah beyin davranışına. Efendim, alt tarafı bir hayvan bu. Ağzı var, dili yok. Derdini duyurmak için elbet bağıracak. Sokak kabadayıları gibi sopaya sarılacağına dilinden anlamaya çalışsa...

Alınacakları alıp eve döndüm ki ne göreyim? Annem oklavayı kavramış, eşim süpürgeyi yakalamış, tekiri almışlar ortalarına, var güçleriyle bir biri sallıyor elindekini, bir diğeri! Yetişip araya girmesem öldürecekler hayvanı!

— Yahu, başkalarını kınarken yakışır mı bu size?

İkisinin de iki gözü, iki çeşme!

— Yaptığını bir bilsen...

— E, bir derdi olmalı ki, bu işi yaptı hayvancağız. Döveceğinize...

— Pislik temizleyelim değil mi?

— Dilinden anlamaya çalışıp, derdini öğrenin.

Gürültüye koşan diğer komşular da benden yana çıktılar:

— Öyle, dediler. Şu blokta tekiri dövmeyen kalmadı. Fakat hayvan gene bağırıp bir şeyler anlatmaya çalışıyor. Dayakla yola getiremediğimize göre, bir de güzellikle yola getirmeyi deneyelim.

Bıraktık sopaları. Eloğlu aslanı terbiye edip kuzuya çevirirken, biz bir kediyle başa çıkamıyacak mıydık yâni? Pekâlâ çıkılırdı. Önce tekire karşı davranışımızda yüz seksen derecelik bir dönüş yapacaktık. Daha sonra dilinden anlamanın yollarını arayacaktık.

Biz, bu çalışmanın kaç yıl süreceğini hesaplarken, bir ev altımızda oturan komşu, tekirin dilini öğrenmiş bile!

— Ayol, bu hayvan hem aç, hem susuz, diyerek çıktı geldi.

— Tüh tüh tüüh, diyerek yerinden kalkan annem seğirtti mutfağa. Hayvancağız açlıktan ölecekti de, haberimiz olmayacaktı demek!

Bir tabakta ekmek kırıkları, bir tabakta su, döndü.

— Ay, sakın vermeyin onları, dedi kediceyi ana dili gibi bilen komşu.

— Neden?...

— Ben verdim, yemedi.

— Peki, ne yer bu hayvan?

Abdullah beyin hanımı:

— Rendelenmiş kaşar peyniriyle kavrulmuş kıymaya bayılıyor, dedi.

Kimin bayıldığını anlayamayan annem:

— Bizimkiler de kaşarı kıymayı pek severler ama, dedi, kalabalığız kardeş. Herkes birer lokma alsa, ikiyüzelli gram peynir bir kahvaltıya yetmez. Hilmi bey:

— Peynir, kıyma yoksa balık da olur canım, dedi. Yalnız çiğ balık yemiyor. Izgarada şöyle iki üç balık kızartıp verseniz yeter!

Oysa biz balığın yüzünü unutalı yıllar olmuş, kimin umurunda? Kazara tekirin önüne balık konduğunu görsek, ondan önce biz yumulacağız! Şaşkınlıktan olacak, sormuşum:

— Salata da ister mi?

— Salata yiyip yemediğini bilmiyorum ama, kıymalı makarnayı da çok seviyor. Balığın üstüne iki kaşık da makarna verdiniz mi...

— İki duble de rakı...

Neyse, onu içmiyormuş.

— Meyvelerden ne emrederler acaba?

— Meyveyi bilmem ya, hamur tatlılarına pek düşkün. Öğlende verdik, revaniye bayıldı! Tabiî ille revani olması şart değil. Sanırım yoğurt tatlısı da olsa yer.

Kabalık mı, kibarlık mı olacağını düşünmeden aldım oklavayı elime:

— Ben mütarekeyi bozuyorum arkadaşlar, diyerek yapıştırdım tekirin beline!

Komşular bir dağılış dağıldılar, tekir yan balkona geçene kadar toz oldu hepsi!

Fukara soframızda kuru fasulyemize yumulurken:

— Hey Tanrım, diyordum kendi kendime. Şu garip kulunu millete rezil edeceğine bizi damlara çıkartsan, tekiri de altı nüfuslu bir ailenin reisi yapsan olmaz mıydı sanki?

Komşular ne âlemde diyeceksiniz belki. Söyleyeyim: Birkaç gün tekirin huyuna suyuna gittiler, onlar da bizim gibi sonunda sopayı kaptılar!

Oh be!... İnsanlar kıvranacağına, her yemeği beğenmeyen tekirler kıvransınlar gene. Şimdi biraz uykumuzdan oluyoruz, biraz hedefini bulmayan sopaların bomba gibi patlayan seslerinden sık sık yerlerimizden fırlıyoruz ama, hiç değilse tadını unuttuğumuz yiyecekleri bulup buluşturup tekire yedirelim diye uğraşmıyoruz.

TARİHİ ESER

— Tarihimizi koruyabilsek bâri!..

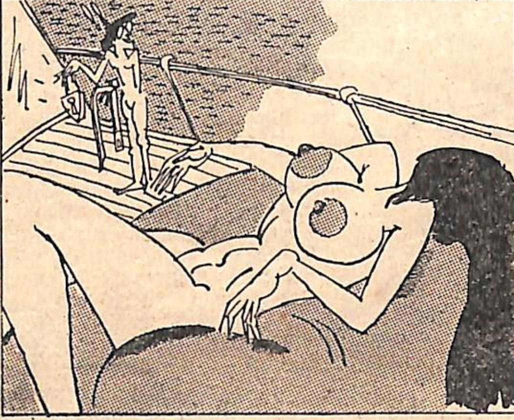
PLAYBOY FANTEZİSİ

Mukadder ÖZAKMAN

Plâk iç gıcıklayan bir müziği çalıyor,
Ursula dansı ile beni benden alıyor.

Güneş kızıl top gibi Okyanus'ta batmakta,
Dansı kesen Ursula sağ yanımda yatmakta.

Ayla aydınlanırken Okyanus'un ortası,
Playboy adlı yatın rotası aşk rotası...

SABAH

Sabah olmuş, Ursula kaçıncı uykudaydı,
Bakışlarım bacaktan çıplak kalçaya kaydı.

Gece yatıp kalmışız güvertede mindere,
Uyanınca ilişti gözüm hemen kemere.

Kemerini çıkarıp gece rahat etmişti,
Ursula bu kemerle beni de işletmişti...

Bekâret kemeriyle anahtar hikâyeydi;
Geceki aşk düşse de heyecanına değdi...

Yatın motoru durmuş aşk girince araya,
Sabah Playboy yatı oturmuştu karaya...

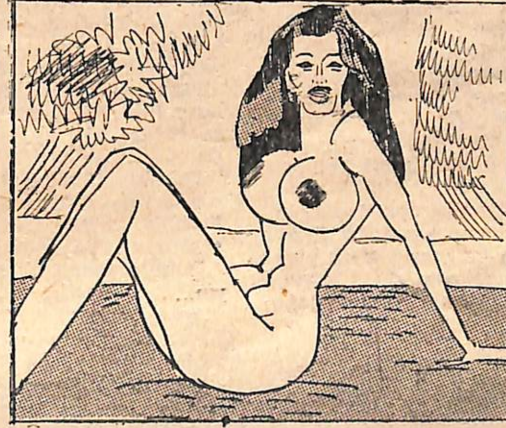
KARADA

Ursula uykudayken karaya şöyle baktım;
Kumsalı görür görmez dilimi yutacaktım.

Aklım fikrim olmuştu bir anda allak bullak;
Plâjda güneşlenen güzeller çırılçıplak...

Ursula'dan ayrılıp atladım yattan yere,
Karıştım birdenbire plâjda ünlülere:

Sararken dalga dalga içimi aşk alevi,
Çırılçıplak yatıyor kumlarda Norma Levy.

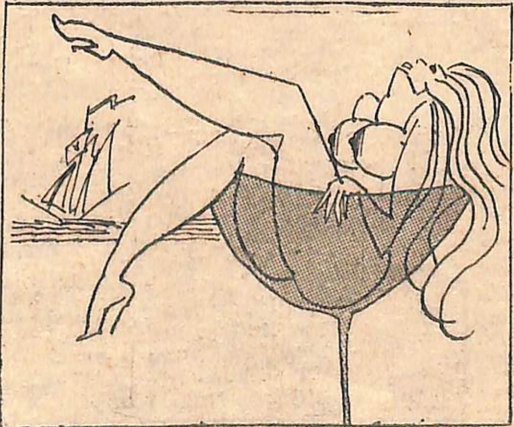
İçimi gıcıklıyor ses âhengi, ses tonu;
Bakanlıktan düşürdü seksiyle Lord Lambton'u.

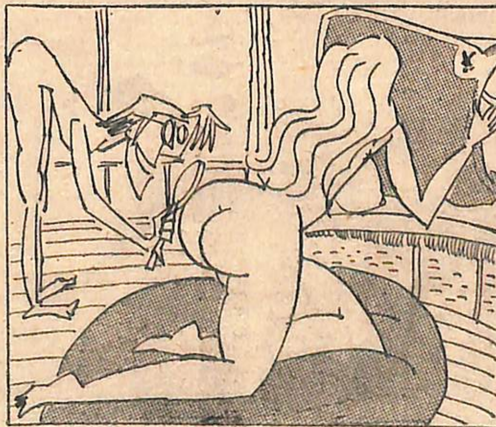
Seks skandallarını paklamaz Bersil, Umo;
Bir zaman da kaymıştı koltuktan Profumo.

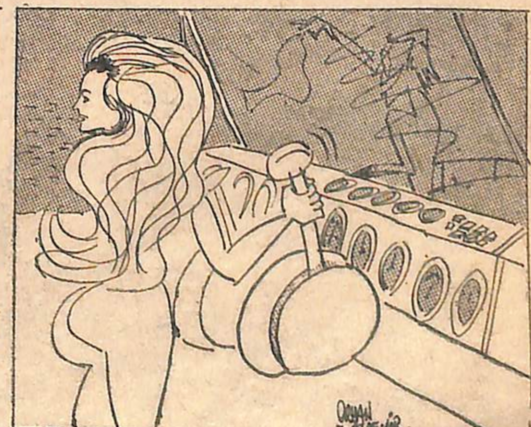
Bu Savaş Bakanını düşürmüştü dillere,
Rastladım tüm seksiyle Christine Keeler'e.

Kabinenin boynuna geçirmişti kemendi,
Bir deniz kızı gibi yatıyor çıplak Mendi.

Daha arayacaktı gözlerim ünlüleri,
Ursula'nın sesiyle dönmüştüm hemen geri.

Kiralık Kız Adası imiş meğer bu ada;
Onun için bağırıp çağırır Ursula da.

Gece aşk rotasıyla ters yöne yönelmişiz,
Kiralık Kız Adası denen yere gelmişiz.

Bu kızlar şaire de oynamadan bir oyun,
Apar topar dönmüştüm yatına Playboy'un.

Düşmeyelim diyerek gene aynı hatâya,
Ursula'yla birlikte baktık biz haritaya.

Güzel kız basıverdi elektronik düğmeye,
Yatın motoru birden başladı işlemeye.

Ursula'cım çekince bir hareket kolunu,
Çıplaklar Adası'nın bu kez tuttuk yolunu...

(Devamı gelecek sayıda)

Adlarımız... Soyadlarımız...

ERHAN TIĞLI

AD, eski adıyla «isim», hepimizin, doğumdan ölüme dek bir yaşam belgesidir. Ölsek bile adımız anılabilir, iyi bir isim yapmışsak. «Kendi gitti, ismi kaldı yadigâr» derler, sık sık anarlar adımız sayesinde bizi, ailede yeni doğan çocuklara adımızı koyarlar, adıyla yaşasın diye. Anısı hep hatırlansın, anılsın diye...

Unutmak, unutulmak istenen kişinin bir daha adını anmamakla olur. Unutmamak ise unutulmaması istenen kişinin adını yüreğe işlemekle mümkündür...

«Ben armudu dişledim
Sapını gümüşledim
Ben yârimin ismini
Yüreğime işledim»

diyor bir halk türküsünde âşık. Bu dörtlüğün son dizesini kimi türkücüler «Gömleğime işledim» diye okuyorlar ama yanlış. Gömleğe işlenen adla gerçek sevgi olmaz, sevgilinin adını yüreğine işlemeli âşık dediğin. Tekzip ederim!

İlk zamanlar aile adı olarak mensup bulunduğumuz boy adlarını kullanırmışız. Oğuzlarda herkes boyunun adıyla tanınırmış. Başlı başına bir ad'a sahip olmak şimdiki gibi kolay değilmiş. Bir yiğitlik yapmadan, hayırlı, uğurlu bir iş başarmadan kimseye ad konmazmış. Bu gelenek sürseydi şimdiki birçok cafcaflı adların yerinde yeller esecekti demekki... Ama çok şükür sürmemiş de özgürce istediğimiz adı seçmişiz. Dedekorkut hikâyelerinde bu ad verme törenlerine bol bol rastlarız. Yiğit, yiğitliğini ispat ettikten sonra Dedem Korkut çıkar ortaya, boy boylar, soy soylar, «adını ben verdim, yaşını Allah versin» diye dua eder, yiğiti kutlar...

İlk Türklerin adları hep öztürkçedir. Beğrek, Eğrek, Seğrek, Alp, Er, Tunga, Şu, Bilge, Gültekin, Basat... bu öztürkçe adlara birkaç örnektir.

Daha sonra, Göktürk yazıtlarında da belirtildiği gibi, Türkler eski özelliklerini yitirmişler, bir özenti, sapma, yabancılaşma başlamış ve kimi Türk beyleri Çin adları, Çin ünvanları almaya başlamışlar, bu özenti Selçuklular devrinde de sürmüş, «Alaaddin Keykubat, Keyhüsrev, Keykavus...» gibi Arap, Acem adı, ünvanı taşıyan yöneticiler ortaya çıkmış, Osmanlılar da bu konuda geri kalmamışlar (!), önceleri Ertuğrul, Orhan, Murat, Yavuz gibi Türklere özgü adlar taşıyan yöneticiler tarafından yönetilirlerken, sonradan Abdülaziz, Abdülhamit, Abdülmecit gibi koyu Osmanlıca adlı yöneticilere kavuşmuşlardır. Bunların beylerine, paşalarına verdikleri ünvanlar da Arapça, Farsçadır.

Oysa, Oğuz destanında, Oğuz'un, yitirdiği atını karlı dağdan alıp getiren beye: Karluk, Çürçet kağanı yendikten sonra ganimetleri taşımak için kağnı yapan becerikli beyine: «Kağnaluğ» gibi Türkçe bir ad, ünvan verdiğini görürüz...

Ad konusundaki özentiye, yabancılaşmaya değinirken sayın Nurdoğan Taçalan'ın, Demokrat İzmir gazetesinde «Leyleğin Ömrü» başlığıyla yazdığı «İngiliz Piposuyla Türk Tütünü İçmek» yazısına şöyle bir göz atalım. Şöyle diyor yazar:

«Rahmetli Falih Rıfkı Atay'ın çok eskiden çıkmış olan bir pazar sohbetinde okumuştum; bizimkilerden biri vaktiyle Arabistan'a gitmiş... Bilmem hangi şehirde, Arabın birine bir adres soracağı tutmuş Türk'ün...

Gayet güzel Arapça bildiğinden, ayınları gayınları çatlata çatlata:

«Falanca köprüye nereden gidilir?» diye sormuş.

Arap, alık alık bakmış bizimkinin yüzüne. Bir daha tekrarlamış. Adam gene anlamamış. Bakmış ki bu şekilde meramını anlatamıyacak, uluslararası dil olan Tarzanca ile köprüyü işaretlerle belirtmeye çalışmış...

O zaman Arap başını iki yana sallayıp:

«Ha! Kupri...» demiş...

Meğer Araplar, bizim köprüyü kendi hançerelerine göre biraz değiştirip söylerken o devirde biz de köprünün Arapçasını tekellüme çalışırmışız.

Atay'ın bu çok eskiden çıkan yazısı nereden aklıma geldi bilir misiniz?

Acaba dikkatinizi çekti mi bilmem. Bizler uzun zamandır helâya değil tuvalete gidiyoruz. Kırk yıldır ayağımıza giydiğimiz donu çıkarıp yerine külot giydik. Hamam lâfını bile değiştirip, banyo şekline soktuk.

Bunlar hep bizim kibarlığımızdan. Kulaklarımız; helâ, don, hamam gibi kaba ve ayıp kelimeleri işitmeye dayanamıyor.

Kendimize ait olan şeyleri aşağı ve kaba görmeye o kadar alışmışız ki, lüks lokanta ve benzeri yerlerde her türlü içki bulunur da, yüzde yüz Türk içkisi olan «aslan sütümüz» rakı böyle kibar ve nezih yerlere sokulmaz!...

İçki dedik de aklımıza geldi; piyasada satılan renkli, renksiz meşrubatlara bir göz atıverin. Birkaç ünlü marka dışında hepsi yüzde yüz Türk malıdır. Öyledir ama, kaç tanesinin adı Türkçedir? Türkçe bir kökten gelseler bile, kelimenin ya da cümlenin bir başından bir de sonundan iki hece aldınız mı, ortaya en kralından «Gâvurca» bir meşrubat markası çıkar!

Aynı durum ilâçlarımız için de söz konusudur. Eğer piyasadaki binlerce ilâç arasında 10 taneden fazla Türkçe isimlisinden bulabilirseniz ne mutlu size! Oysa, bu ilâçların tamamı Türkiye'de ve büyük bir bölümü de Türk firmalarınca yapılır.

Han, kervansaray gibi sözcükler, değişen şartlar altında anlamlarını yitirdiklerinden Fransızcadan gelen «Hotel» kelimesinin Türkçe okunuşunu kabul etmişiz. Uzun yıllar kullandığımız Otel sözcüğü, gelin görün ki son 10 - 15 yıl içinde yeniden aslına dönüşerek» Hotel şeklini aldı.

Şimdi biraz gösterişi yerinde bütün otellerin üzerinde bu Fransızca sözcük yer alıyor: Hotel İmperial, Hotel Cntinental, Hotel Eifel v.s. v.s... Anlaşılan bu hotel sözcüğü sihirli bir lâftır ve o otelin lüks olduğuna işarettir. Otel sözcüğü ise, kıyıda köşede kalmış, köhne binaların üzerinde görünmektedir çoğunlukla...

Dansözlerimiz bile, bu mesleğe atıldıklarında hemen gâvurca bir ad'a cankurtaran simidine sarılır gibi sarılırlar. Suzi'ler, Brigitte'ler, Liza'lar v.s. v.s... Adı Ayşe, Fatma olan dansöze kim bakar?

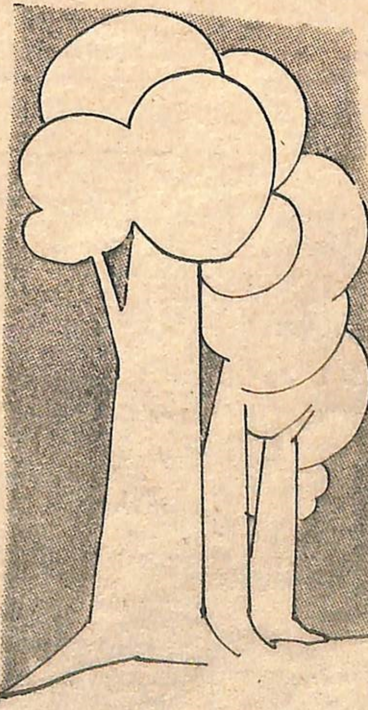
Futbolcularımızı bile överken, onların Pele, Riva, Puşkaş gibi ustalara benzerliklerine pek dikkat ederiz.

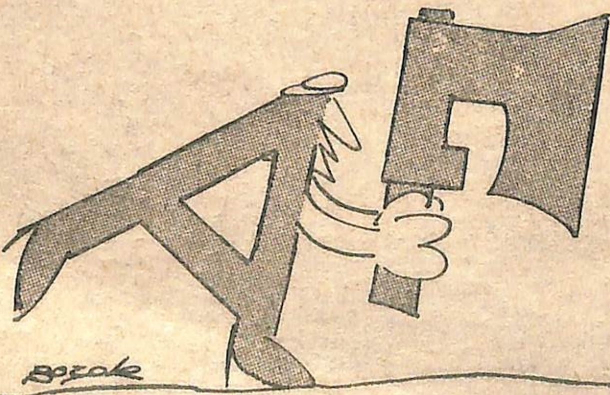
Eskiden dilimize Arapça, Acemce sözcükleri doldurmuşuz. Sonra bir Atatürk çıkmış, dili temizlemeye başlamış... Ya ondan sonra?

Dilimiz arındı diyenlere inanmayın...

Arapça, Acemce gitti ama, ya İngilizce, Fransızca ve Almanca'dan dilimize girenlere ne diyelim?

Biraz daha gayret edersek, birkaç yüzyıl sonra torunlarımız yabancı dil olarak Türkçeyi öğrenecekler galiba!...»

— Orman suçlularının af'ı sakıncalı görülüyor. —

ADIMIZIN KONMASI

Bir çocuk doğduğu zaman, genellikle ailenin büyüğüne sorulur, «Adını ne koyalım?» diye. Ya da anne baba, kızsa, anne tarafının büyüğü kimse onun adını koyar çocuğuna. Erkekse doğan çocuk, bu şeref babanın babasına aittir. Hele nene, dede çocuk doğduğu sıralarda ölmüşlerse «Ölenlerin yaşları doğanlara verilir» inancıyla ve de anılarını yaşatmak dileğiyle çocuğun adı nene, dede adına uydurulur.

Ama şimdi bu gelenek pek yürürlükte değil. Eski adlar Arapça. Pek tutulmuyor. Onun için anne baba kendi arzularına göre Türkçe bir ad koymayı tercih ediyor...

Bir de «Ne şiş yansın ne kebap» denerek iki ad konur çocuğa, biri göbek adıdır, biri asıl adı. Göbek adı ailenin büyüğünün adıdır, diğeri ise anne babanın seçtiği, beğendiği ad. İlerde çocuk her ikisini de kullandığı gibi, beğendiği birini tercih edebilir. Sözgelişi: Mehmet Zafer: M. Zafer biçimine büründüğü gibi sadece Mehmet ya da Zafer olarak da kullanılabilir...

Eski adamlar ya da eski kafalılar Arapça, Farsça adlara düşkündürler. Sözlükleri karıştırırlar, şöyle şairane bir ad ararlarmış bir zamanlar. Hattâ uşaklarının, hizmetçilerinin basit (!) Türkçe adlarını bile değiştirenler varmış...

İşte kimilerimizin ata yadigârı olduğu için ne atabildiği ne de satabildiği, ama arkadaşlarının alaylarıyla karşılaştığı için fitil olduğu adlar bu anlayışın ürünüdürler Örnekler: Cevriye, Abdurrahim, Şaban, Dürdane...

Ad koymada din ve mezhepler de büyük bir rol oynar Sözgelişi Alevîler, çocuklarına: Ali, Hasan, Hüseyin gibi adlar koyarlar, Sünnîlerin koydukları adlar ise: Bekir, Osman, Ömer... dir

Yer ve zaman da ad koymada etkendir. Çocuk yolculukta doğmuşsa adı: «Yolcu, Sefer» olur. Eğer bu yolculuk deniz yolculuğu ise çocuğun adı: «Deniz, Bahri, Bahir» dir. Tren yolculuğunda doğan çocuğun adı da «Demir» lidir...

Çocuk sabaha karşı olmuşsa: «Seher» dir adı, «Tan» dır. Geceyse: «Leylâ» dır. Bayram günü doğmuşsa «Bayram» olur, kutsal aylarda doğmuşsa, doğduğu kutsal ayın adını alır: «Şaban, Recep, Ramazan, Muherrem»...

Kimi adlar hem dinle ilgili hem de terkiplidir: Fahrettin, Nurettin, Seracettin, Hayrettin, Sabahattin, Selâhattin, Necmettin, Cemalettin, Kerametttin...

Kimi adlar peygamber adlarına benzerler: Muhammet, Mustafa, İsa, Musa, İdris, Eyüp, Nuh, İbrahim, Yusuf, İsmail, Yakup...

Eski adlar dişi ve erkektir. Arapça erkek adlarının sonuna bir «Ye» eki getirilerek kadın adı yapılır genellikle. Örnekler: Kadri — Kadriye, Selim — Selime, Fehim — Fehime, Halim — Halime, Necmi — Necmiye, Bedri — Bedriye, Lütfi — Lütfiye...

Kimi adlar, hem erkeklere hem kadınlara konur. Örnekler: İsmet, Muzaffer, Nur, İkbal, İhsan, Ayhan, Neriman, Nimet...

Kimi adlarda bir övünme, övme havası sezilir: Yılmaz, Korkmaz, Kerim, Ekrem, Yüce, Efdal...

Kimi adlar ise emir, dilek biçimindedirler: Yüksel, Vural, Erol, Gürol, Korkut, Şenol, Birol, Ünsal, Baysal, Seval, Güngör v.b...

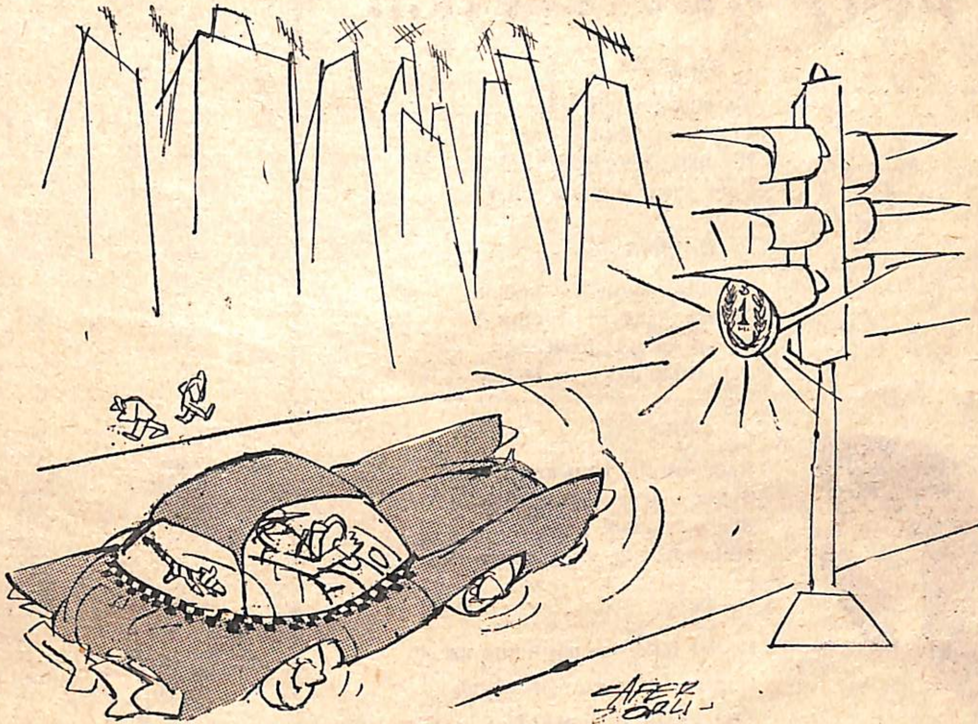
Yön gösteren adlar da vardır: Kuzey, Güney, Doğu, Batı gibi.

Kimi adların sonu «ÖZ» le biter ya da başlar: Özer, Özel, Özker, Özcan, Özkan, Özden, Özen, Özlen, Özlem, Güröz, Gülöz, Türköz...

«Çiçek» li adlar da vardır: Gül, Mine, Nilüfer, Çiğdem, Lâle, Sümbül, Papatya, Menekşe...

(Devamı gelecek sayıda)

Oto yolları paralı olacak. — Gazeteler —

Teklik yandı geç!

PAZARTESİ :

Özel seçim

Meclis muhabirlerinin yaptıkları seçime göre Kargılı, «Parlamentonun en çalışkan adamı» seçilirken, diğer dereceler şöyle sıralanmış:

İnönü, «Parlamentonun en şık giyinen adamı».

Cizrelioğlu, «En centilmen adamı».

Feyzioğlu, «En iyi konuşan adamı».

Dikmen, «En kavgacı adamı».

Erbakan, «En devamsız adamı».

Listede adı bulunmayan sayın Talû'yu soracak olursanız, hayat pahalılığını «Ekonomik kalkınma» sanan efendim, ekonomik kalkınma sananı!

SALI :

Barış kıtlığı

Mardin'de su vesikaya bağlandı... İzmir'de pirinç vesikaya bindi. Allah göstermesin, ister misiniz vesika sırası etle - ekmeğe gelsin şimdi!

ÇARŞAMBA :

Yeter ki çaba göster

Kocaman kocaman dört fotoğraf, üç satır yazı, körün görebileceği bir başlık... Çeyrek sayfasını kurtarmış gazete:

«Kendini asarak hayatını kazanıyor.»

İstedikten sonra aç kalır mı âdemoğlu? Allem eder, kallem eder kazanır hayatını.

Kimi, asılarak...

Kimi, basılarak...

Kimi de, «Küçük dağları ben yarattım» gibisinden poz verip, kasılarak!...

PERŞEMBE :

Bu şehri Stambul ki

Yaz sıcaklarıyla birlikte turist akınıyla, yurt dışında çalışan izinli işçi akını da bastırınca Almanya'dan gelen kadın, «Bavullarımı kaybetmeyeyim» derken, havaalanında çocuğunu kaybetmiş.

Eee, mâdem geldin, birtakım güçlüklere göğüs germesini, ufak tefek kayıpları sineye çekmesini bileceksin bacım. Hepsini birden korumaya kalkıştı mı, daha zararlı çıkar insan.

Bavullarla çocukları kaybetmeyeyim derken, aklını kaybeder bazan!

CUMA :

Damlaya damlaya

Şu Toprak Mahsulleri Ofisi de olmasaydı ne yapardık bilmem ki?

Neyse ki böyle bir ofisimiz var. Bu ofisin yedi yıldır halka ucuz dağıtım yapan tanzim satış yerleri var. Durmadan pirinç dağıtıyor millete. 15 liradan pirinç yemek istemiyorsan biraz erkence kalkacaksın, ofisin tanzim satışı yapan yerlerini bulacaksın, girivereceksin kuyruğa.

«Fert başına kaç kilo veriyorlar, kaç kuruştan veriyorlar?» diye sormayın artık. Fiyatını biz de bilmiyoruz. Ne kadar verdiklerine gelince, onun miktarını da gazetelerden öğrendik. Yedi yılda fert başına dağıtılan pirinç miktarı, günde yedi grammış.

Yoo, «Yedi gram pirinçten ne yapılır?» demeyin.

Her Tanrının günü kuyruğa girer yedi gramlık hakkınızı alırsınız, bir yıl sonra pilâvınız olur, sadece hoşafa kalırsınız!

CUMARTESİ :

İstif özgürlüğü

Çoğumuzun her gün gördüğü bir reklâm:

«Özgürlük, demire hâkim olmakla başlar.»

Ve böylece tüm demir istifçilerine «Özgür insan» diyebiliriz arkadaşlar!

PAZAR :

İyi ama

Mecidiyeköy'deki bir fabrikada yapıldıktan sonra denizi bulana kadar karada dokuz kilometre yürütülmek zorunda kalan gemi, hamdolsun kazasız belâsız törenle denize indirilmiş.

Hatırlayacaksınız, bir İtalyan firması, reklâm için ısmarlamıştı bu gemiyi. Avrupa'yı bilmiyoruz ama burada epey reklâmı oldu.

İşin akıl erdiremediğimiz tarafı, reklâm amacıyla yaptırıldığına göre gemi İtalya'ya varınca, İtalya halkına nasıl tanıtılacak?

«Fatih'in İstanbul'u zaptı sırasında Okmeydanı'ndan aşırıp, Mecidiyeköy'de unuttuğu gemilerden biri» mi denilecek?...

Yoksa, «Nuh'un gemisi» diye mi takdim edilecek?

Aksilik işte

Bir muhtarın okuma - yazma bilmediği, göreve başladıktan beş yıl sonra anlaşılmış.

Ve hemen mühürü alınıvermiş zavallıcığın elinden.

Bu aksilik nerden çıktı dersiniz?

Köye öğretmen mi geldi, çalıştığı yerde okuma yazma öğrenen bir gurbetçi mi döndü?

El değiştirdi

3550 paket filtreli Samsun sigarasıyla yakalanan karaborcası, «Kötü bir niyetim yok ki, âmme hizmeti yapıyorum» demiş.

Adam haklı galiba.

Filtreli denen mübareği bakkalda ararsınız, bulamazsınız. Bayide ararsınız, bulamazsınız. Tekel deposunda ararsınız, bulamazsınız.

Bulundurmakla görevli yerde bulamadığınız bir malı, sade bir vatandaşta bulmuşsanız eğer, adamı hangi vicdan «Karaborsacı» diye lekeler?

Vedat SAYGEL

Yazısız

Alfabetik plâj güzelleri...

AYSEL :

Aysel gider koşa koşa
İşler düşmezse yokuşa
Belki güze belki kışa
Koca bulup harman olur.

BELMA :

Plâj dolu silme silme
İyice yıkan daha gelme
Güzeller güzeli Belma
Terli kokun yaman olur.

CAZİBE :

Cazibe'm çarptı gene
Küreği kaptı gene
İyi gömdü kuma beni
Yapacağın yaptı gene.

ÇİĞDEM :

Çiğdem olur mu kumda
Böyle gündüz uykumda
Ben Çiğdem'i bilirim
Sıska - çıplak usumda.

DERYA :

Derya soyunur, deniz var
Daha açsa, plâj dar
Benim ellerim boşta
Deniz, Derya'yı kucaklar.

EMEL :

Şipşirin Emel'im benim
Kumsalda temelim benim
Tarık Akan hastası
Ne çare güzelim benim.

FİLİZ :

Boy ölçüşemez Fifimle
Sosyetede hiç kimse
Hele bir soyunsun da gör
Brigitte gibi değilse.

GÜNER :

Şu çıplağın adı Güner
Günebakan gibi döner
Bir mavi bir siyah gözü
Gece yanar gündüz söner.

HALİME :

Ağzında baldır her kelime
Gümüş balık verir elime
Bu yıl kabak güzeli seçile
Deli Dudu'nun kızı Halime.

ITIR :

Hem şairdir, hem artist Itır
Önüne gelene hemen koklatır
Ben yalvarsam bana acımaz;
Mühendise bacak yoklatır.

İNCİ :

Denize daldı hemen kuma uzandı
Güneşe karşı çır - çır utandı
Plâj güzeli seçilmek için
Yaz boyu ıstakoz gibi yandı.

JALE :

Su içtim süt oldu senden Jale
Aşkınla boyuna attım gele
Şaşırdım sayamıyorum şimdi
Ben kaçıncı pasındım kalene.

KEVSER :

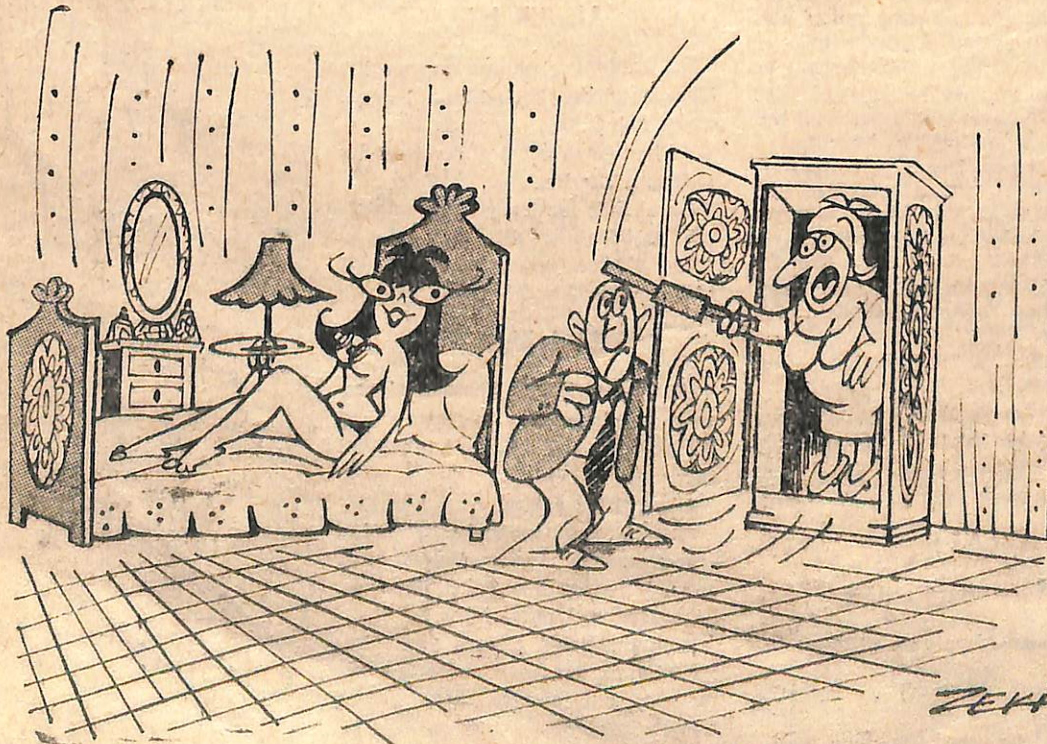
Geçen yıl boşandı üçüncü kocasından
Kevser şarabını hazla döktü başından
Kevser Kevser diye çınlattı sosyeteyi;
Bir sutyen bir çorap gel, memur maaşımdan.

LEMAN :

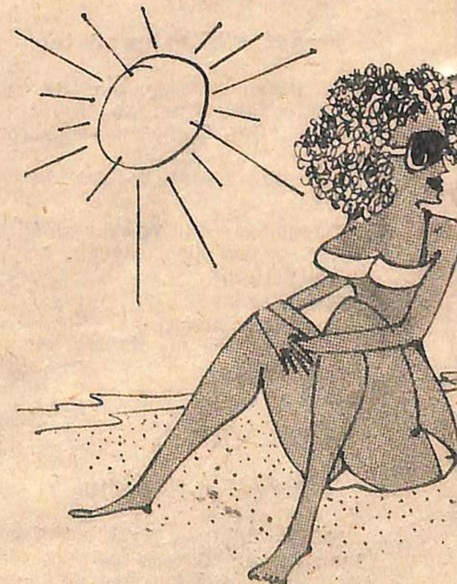
Ah ne güzel koşuyorsun sen Leman hanım
Dizimde kalmadı vallahi inan canım
Ben seni ilkin göl sanmıştım Avrupa'da
Öyle bir göl ki dalınca utanacağım.

Kadın — Hadi gel, trample
Erkek — Sen mi atlayacaks

— Hem eve geç gelirsin, hem de melek gibi kızımdan şüphelenirsin ha!..

— İçinde aşk, dışında güneş...

...yalım...
beni mi atlatacaksın?!.

...Alfabetik plâj güzelleri

MAHMURE :

Ne güzel gözlerin mahmur mahmur
Akşam votkayla telle sigara savur
Bir baksan bir gülsen ne olurdu
Bizim de canımız yok mu a gâvur?

NESRİN :

Upuzun bir boy ipince bel, gelsin
Sarışın bir sazsın sanki, tel telsin.
Avuç avuç içtim sutyenden akan suyu;
Toz ettin beni gülüşünle Nesrin.

OYA :

Ne güzel ne kısa mayon senin
Tıpatıp eş bana boyun senin.
Şu çaresiz yürek Oya'cığım
Aşkına kul - köle, koyun senin.

PİRAYE :

Sana saygım var Piraye hanım
Beni sakın aldatma emi sen.
Bir şarkı bir şiir, duramadım;
Kumsalı saçınla süpürme sen.

RUKİYE :

Raziye'yi tez çağır, Rukiye gitsin
Votkayı hemen bırak rakıya gitsin.
Ekmek elden su gölden yaşamaya
bakalım;
Çengiler gelsin biraz, sakiya gitsin.

SUNA :

Fabrikatör Recai'nin kızıdır Suna
Belli pas vermez diskoda her ona - buna
Neme lâzım, güzel kız, gerisine boşver;
Alınca belki boynuz taktırır adama.

ŞENCAN :

Şencan'mış adı ha güzel, şeker olaydı
Böyle birden değil, teker teker olaydı
Annesi dünden razı vermeye ne yapsın;
Nüfus kütüğümde hanem bekâr olaydı.

TAMARA :

Döküle - saçıla kırıldı gitti
Türküsü bir güzel derildi gitti.
Doktor, mühendis beklerken burda;
Bir baldırı çıplağa verildi gitti.

URSULA NEBAHAT :

Kıyamet koptu sandık taksiden inince
Belki sutyeni de yok, giysileri ipince
Ağzı kulaklarına varıyor haspanın;
«Ursula Nebahat işte geldi» denince.

ÜFTADE :

Günlerce uğramazken yanıma ne oldu
Böyle ansızın selâm - tanıma ne oldu?
Bir gülüşüne bin takla atardım oysa;
Böyle cömert, Üftade hanım'a ne oldu?

VELDA :

Sarışınlığından Mayk'ın Velda'sı derler
Peruk takınca Yeşilçam Selda'sı derler.
Bir kızdı mı otuziki dişini saplar;
Dişi plâj vampiri, başbelâsı derler.

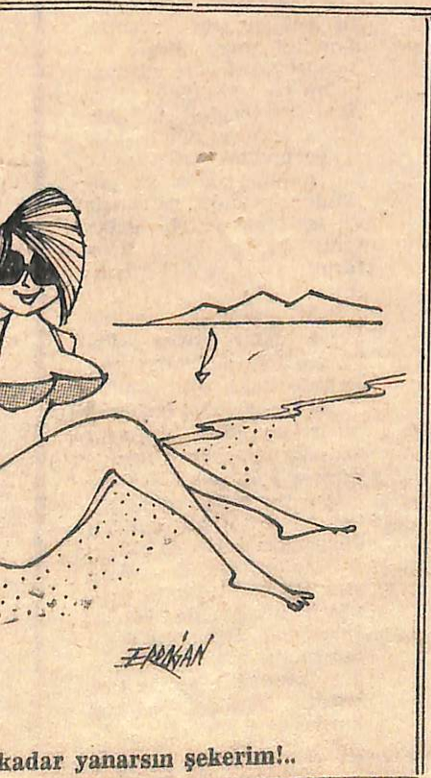
YEŞİLÇAM'LI YASEMİN :

Gene beğenmezsen asılma hele bir gör de
Nasıl katlıyor insanı kul - köle dörde.
Şile'yi, Erdek'i, İzmir'i peşine taktı;
Gözü hep Yasemin'in mutlaka rejisörde

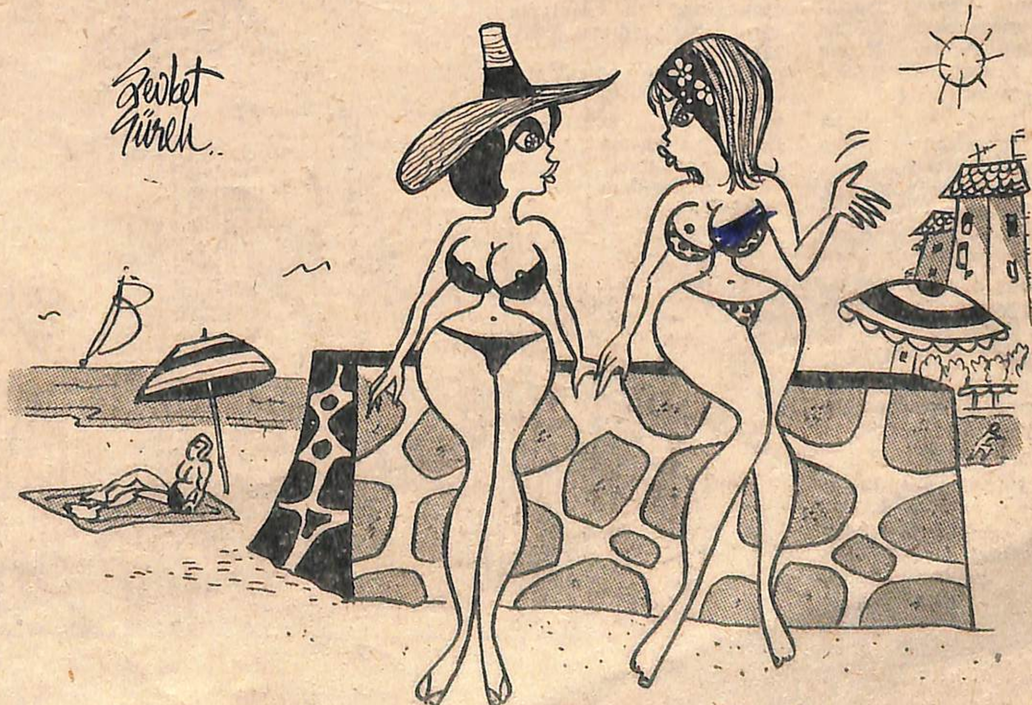
ZELİHA :

Şimşek gibi çakar göğüsleri az daha
O gelince güneş çiçek açar sabaha.
Şu yoksul kalbim «evet» demezsen
bir gün;
Tozuturum sonra güzel Zeliha.

H. Zekâi YİĞİTLER

...kadar yanarsın şekerim!..

— Neden Çetin ile değilsin?..
— Bırak canım şunu, yüzmekten ve yanmaktan başka bir şey düşünmüyor!..

YAZ Tavsiyeleri

Yaz, güneşin en çok ültraviole ve gama ışınlarını insanların üzerine gönderdiği mevsimdir... İki nokta... Bunun için denizin ve güneşin faydalarından faydalanmak isteyenlere burada çok dikkatli olmalarını ve yaz mevsiminin tavsiyelerini sıhhî bakımdan olduğu kadar bedenî bakımdan da gözden uzak tutmamamız lâzım gelen şeyleri anlatmamız zamanının geldiğini hatırlatıyoruz... (Bu cümlenin biraz bozuk olması, makinenin harflerinin yerinde olmamasından ileri gelmektedir) Yazarın notu...

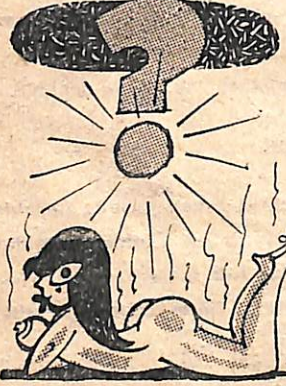
SUAVİ SÜALP

GÜNEŞTE NASIL YANMALI :

Birçok bilginler ve güneş üzerine etüdler yapmış olan yetkili kimseler, türlü tavsiyelerde bulunmaktadırlar. Aslında güneşte yanmanın tek şekli, güneş ışınlarına çıplak olarak vücudu teslim etmektir.

Dünyanın her tarafında bu böyle yapılır.

Fakat güneşte yanarken tavsiyelerimize dikkat edenler çok şey kazanmışlardır. Asıl mesele güneşte yanmasını bilmek değil, güneşte yanacak müddeti öğrenmektir.

Şimdi o tavsiyelere geçiyorum... Güneş sabahleyin 700000000000 milyar kranotron neşreder. Kranotron vücuttaki yağları eritirken bir taraftan da kolcmeksal dokunun açılmasına sebep olur. Öğlene doğru bu rakam daha çoğalır ve vücut güneşin karşısında fırına atılan bir francala şeklini alır.

Öğleden sonra güneşin eğikliği şakuli bir şekil alacağından ve bu bir müddet böyle kalacağından, güneşte yanan insan yavaş yavaş kendinde halsizlik hisseder.

Netice olarak güneş karşısında vücudun içindeki elemanlar azalır. İşte bu hale granoplojik vaziyet denir.

Tıbbi bir şekilde izah ettiğimiz bu duruma bir çare bulmak lâzım gelmektedir. O halde güneşte yanmanın dozunu ayarlayacak maddelere ihtiyaç hissedilmektedir. Neden güneş ışınları pervasızca vücudumuzu yaksın?

İşte buna engel olmak için kremler, güneş yağları yapan fabrikalar faaliyete geçerek insanlara yardımcı olmaya çalışırken büyük paralar kazanmaya başlamışlardır.

Vücuda sürülen güneş yağı sayesinde insan renk olarak daha tatlılaşır, fakat güneş gene bildiğini yapar.

Kızarma ve yanma derecesi erkeklerde otuzsekiz, kadınlarda otuzaltıdır.

Fahrenhayt ve santigrata göre ayarlanan bu rakamları ezberlerseniz, yanma derecesine gelmeden güneşten kalkmak, gölge bir yer bulunca kadar dolaştıktan sonra ilk otobüsle şehre inmek faydalıdır.

Güneşte durma süresi aşağıda gösterilmiştir:

OLGUN ERKEKLER :
45 dakika. Çıplak olarak.

YAŞLI ERKEKLER :
18 dakika. Başa mutlaka şapka giymiş olarak.

KADINLAR :
189 dakika. Etrafında kendilerini dikizleyen erkekler ortalıktan kayboluncaya kadar.

GENÇ KIZLAR :
Bindikleri sandal sahile dönünceye kadar..

ÇOCUKLAR :
Bunlara lâf anlatılamıyacağından istedikleri kadar güneşte kalabilirler.

DENİZE NASIL GİRMELİ :

Denize ya birden, ya da ağır ağır girmelidir. Denize girecek bir kimsenin denizde kalma müddeti keyfine bağlıdır. Hiçbir kimse başkasının denizde ne kadar kalacağını tâyin edemez.

Deniz suyu vücuttaki enerjiyi iyotla takviye eder. Tuzlu su nesiçlere nüfuz ederken kandaki oprasyonu değiştirir.

Denizde yarım saatten çok durunca titreme ve halüsünasyon başlar. Bünyesi 67'den aşağı olanlar veya evvelce başka bir mazereti olduğu halde doktora görünmemiş bulunanlar denize yalnız başına girmemeli, mutlaka yanına bir yardımcı almalıdır.

İlle yüzme öğreneceğim diye denizde çok açılmak veya bilmediği kadar derine doğru gitmeye uğraşmak, sonunda boğulma vakaları meydana gelir.

Denizde boğulma deniz suyunun ağız yoluyla 'enfadan geçerek ciğerlere dolmasiyle meydana gelir. Normal büyüklükte bir insan üç dakikada boğulur. İşte bu zaman zarfında boğulan kimsenin farkına varmak ve onu kurtarmak için yapılacak çalışmalarda bulunmak isteyenler daha önceden adlarını plâj defterine yazdırabilirler. Boğulanı kurtarmak gayet kolaydır. Arkasından dolanarak boğulanın koltuk altından geçirdiğiniz kolunuzu boğulan kimse tutarak size iyice sarılmalıdır. Siz de bu yüzden yüzme hareketleri yaparak su üstünde kalamıyacağınızdan, boğulanla birlikte boğulabilirsiniz. Bu tehlikeleri önlemek kaydıyla her plâjda boğulanları kurtaran cankurtaran adındaki kimseler bulunur. Boğulan birini gördüğünüz zaman, hemen cankurtaranlık yapan arkadaşı aramaya çıkmanız şarttır. Cankurtaran ya plâjın gazinosunda pişpirik oynamakta, yahut ta ayarladığı bir hanımı kabinede kurtarmaya çalışmaktadır. Cankurtaranı mutlaka bulmaya gayret etmelisiniz Fakat bunu üç dakika içinde yapmadığınız takdirde bir hayatla oynamış olursunuz.

Bütün bu müessif vakaları önlemek amacıyla açılmış bulunan yüzme okulları her yerde hizmete girmiştir. Yüzme öğrenmek çok kolaydır.

Biz bile burada pratik olarak size yüzme çeşitlerini anlatacağız. Dikkatli okuyup iyi uyguladığınız takdirde bu hareketler size yüzmeyi öğretecektir.

BİRİNCİ HAREKET :
Denize belinize kadar girin. Kollarınızı havaya kaldırırken başınızı dik tutun.

İKİNCİ HAREKET :
Vücudunuzu denize paralel olarak bırakırken kollarınızı yana doğru açın. Bu sırada nefesiniz ciğerlerinizde bulunmalıdır.

ÜÇÜNCÜ HAREKET :
Hem kollarınızı, hem ayaklarınızı makas biçiminde hareket ettirirken başınızı suya sokun. Bu arada nefesinizi bırakın ve çekin.

DÖRDÜNCÜ HAREKET:
Ağzınıza burnunuza su dolmasına aldırmayın. Yavaş yavaş dibe doğru battığınızı hissederseniz, derhal telâşlı hareketler yapmaya ve bir yandan da imdat diye bağırmaya başlayın. Dikkat edin boğuluyorsunuz. Fakat ben size boyunuzu geçin demedim. Merak etmeyin. Aceleye lüzum yok. Gelip sizi kurtarırlar. Bu hareketleri birkaç defa tekrarladığınız takdirde hayretle yüzdüğünüzü göreceksiniz.

NE KADAR AÇILMALIDIR :

Kadınlar erkeklerden daha çok açılabilirler. Onların açılması gözlerimize daha bir başka zevk vermektedir.

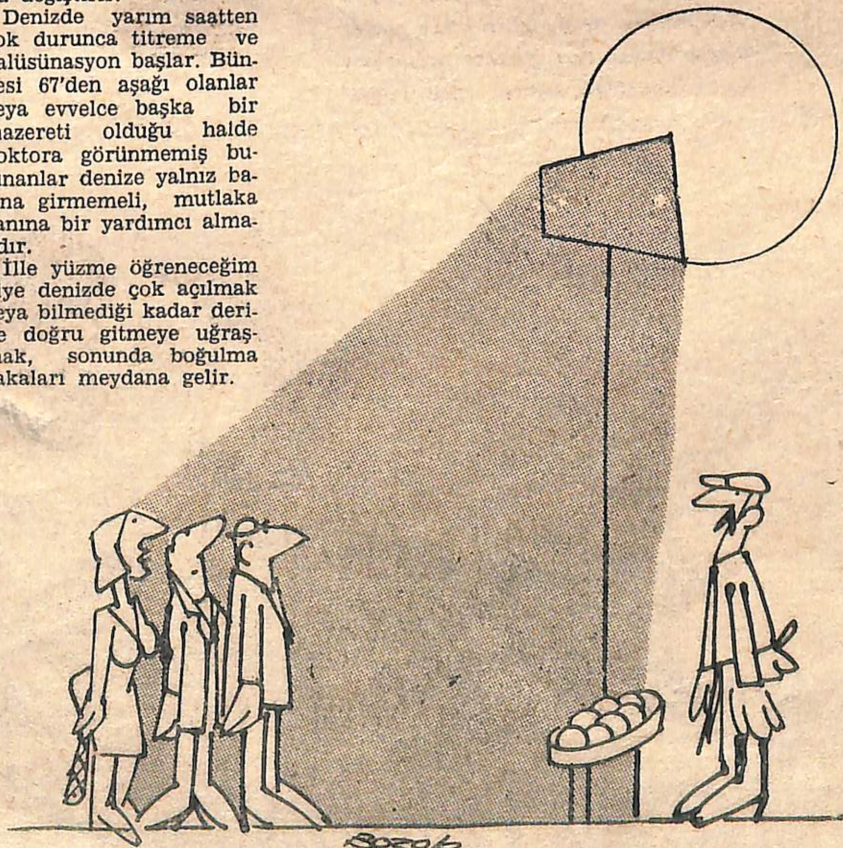
Fazla açılan bir kimse, sık sık sırt üstü veya yan yatıp dinlenmelidir.

Sahil kayboluncaya kadar açıldıktan sonra geriye dönmeye kalkmak artık nafiledir. Bunun için geçecek bir motor veya vapuru beklemek şarttır.

Açıldığınız zaman kesilirseniz yapılacak tek hareket dibe bakmamak ve yüzmeye çalışmaktır. Çünkü denizin dibi adamın moralini bozar. Böyle zamanda hareketler ağırlaştırılır ve boğulmayı önlemek için neşeli şarkılar söylenir. Ağıza dolan suları burundan çıkartarak bir müddet daha su yüzünde durmaya çalışmalı ve avazınız çıktığı kadar «İmdaaat, kesildim! Kurtarın!...» diye bağırmalıdır.

Sahil çok uzaksa sesiniz oraya kadar gitmez... Peki ne diye açılıyorsunuz? Denizle şaka olur mu?... Yarınki gazetede, boğulanlar sütununda isminizin çıkması için yapıyorsanız, mesele yoktur.

İşte yaz mevsiminin güneş ve deniz bakımından durumunu anlatmış olduk. Atlamalara ve dalmalara sıra kalmadı. Deniz önünüzde, bunları da size bırakıyoruz. Eğer dibe dalacaksanız çok rica edeceğim, düşürdüğüm saati çıkarın... Teşekkür ederim kardeşim...

— Güneş tutuldu. —

Bitirim Hafiye ŞABAN HOPDEDİK

CANİKONUN PEŞİNDE

mim uykusuz

10

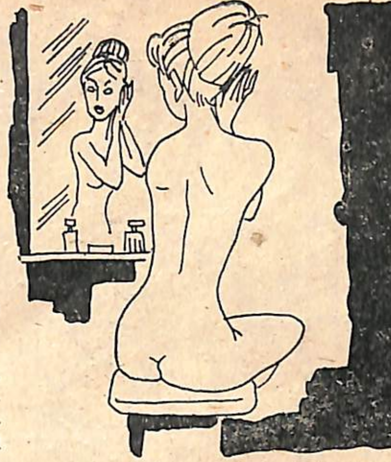

Mermer Kadın

CHAMPS - Elysee'nin ünlü gece kulübü Lido'da rastlamışlardı birbirlerine. Kız, doğuştan sağır ve dilsiz olduğundan ağzını açıp tek kelime söyleyememişti. Ama sahnelerin aranan bir vantrilogu olan delikanlı, ikisine de yetecek dilbazlığı ile bu boşluğu doldurmasını bilmişti. Kızın numarası, kendininkinden önceydi. Projektörlerin aydınlattığı sahnede, şahane güzelliğiyle «Mermer Kadın»ı canlandırıyordu. Seyirciler bitiyorlardı bu gösteriye. Renk renk afişler ise, seyircinin ilgi ve sempatisini arttırıyorlardı. Her gece yüzlerce insan «Hiç konuşmayan kadın» ya da «Mermer kadın»ı görmeye koşuyordu. Hayranlarının çokluğuna rağmen Mermer Kadın'ın gönlü, bu vantrilog delikanlıya akıvermişti işte. Sayısız aşk mektupları, çiçekler, dâvetler çelememişti zihnini. Delikanlının tatlı gevezeliği, rakiplerinin cömert vaatlerinden daha üstün gelmişti. Bir akşam genç kızın çiçeklerle dolu odasına girmiş:

— Sizi seviyorum, demişti.

Kıpırdamamıştı kız. Bu sessizliği sevgisinin kabul edildiğine veren genç, vantrilog sesiyle kızdan beklediği cevabı, karnından kendi vermişti:

— Ben de sizi...

Sordu:

— Eşim olur musunuz?

Sağolsun vantriloguk! Dudaklarını kımıldatmadan kızın yerine verdi cevabını:

— Elbette, memnuniyetle...

Dâvetsiz, törensiz oldu birleşmeleri. Lido'ya yakın bir otel odasına yerleştiler. Kabareden kabareye, müzikholden müzikhole, sirkten sirke koşarak yaşantılarını sürdürmeye başladılar. Sorulsaydı, bu dünyada onlardan mutlusu olamıyacağını söylerdi herkes.

* * *

Ondört aydanberi kız, sessiz bakışlarının tatlılığıyla; delikanlı, mert ve gür sesiyle «Sana tapıyorum» diyorlardı birbirlerine. Bu, böylece sürüp gidecekti ama, araya Toto girmeseydi!

Delikanlının sahne arkadaşıydı Toto. Gömleğinin yakası beyaz dantel farbalı olan, gözleri hep açık duran, yaramaz suratlı, küçük bir yapma bebekti. Onu sahnelerde yıllar boyu vantrilog sesiyle konuşturmuş durmuştu delikanlı. Çocukların rüyalarına girecek kadar sevimli olan Toto, çocuklardan çok, büyükleri eğlendiriyordu. Seyircinin, Mermer Kadın tablosundan sonra en çok tuttuğu programdı bu. Delikanlı, başarısındaki payın en az yarısının Toto'ya ait olduğunu biliyordu. Bu nedenle, yapma bebeği evlâdı gibi seviyordu. Temsilden sonra Toto'yu özenle valizine yerleştiriyor, otel odasına girer girmez valizden çıkararak, karyolanın karşısındaki çiviye asıyordu. Ve, sessiz güzeliyle sevişirlerken, Toto hiç kapanmayan gözleriyle her şeyi görüyordu. Bu bakışlarda bazan hayret, bazan derin bir sitem hissediyordu delikanlı.

Sabah günün ilk ışıkları, Toto'yu aydınlatıyordu önce. Delikanlı, Toto ile genç karısının birbirlerini kıskandıklarını nerden bilsin? Kadın bir şey söylemiyordu. Doğuşunda yasaklanmıştı bu ona zaten. Iztırabı, sadece güzel gözlerindeki bulutlanmalardan anlaşılabilirdi. Zaman zaman bu iki gevezenin arasındaki boş bir dünyada kalmışcasına yalnız hissediyordu kendini. Ve her geçen gün, Toto'ya duyduğu kini biraz daha arttırıyordu.

Bir gece ayaklarının ucuna basa basa sessizce yatağından kalktı, Toto'yu duvardaki çividen alarak konsolun gözüne tıktı. Yeniden yatağa döndüğünde öylesine mutluydu ki... Sevdiği erkekle ilk defa yapayalnız kalmanın rahatlığı içinde derin bir uykuya daldı.

Sabah, aydınlanan duvarda Toto'yu göremeyen delikanlı:

— Totom nerede? diye bağırarak telâşla fırladı yataktan. Nerede Totom?

Odanın altını üstüne getirdi, fakat konsola tıkılan Toto'yu da buldu çıkardı. Duvardaki çiviye asılı minicik sabit bakışlı yuvarlak gözleri genç kadının üzerine dikilirken, o suçlu suçlu yorganın altında büzülüyordu. Her şeyi anlayan delikanlı:

— Neden, diye bağırdı. Neden yaptın bunu? Gözümün önünden ayrılmamalı o! Toto benim uğurum, fetişim, çocuğum! İlk göz ağrım o benim!

Bağırdıkça bağırıyor, öfkeden kuduruyordu âdeta. Genç kadın bir an ağzını açtı. Fakat kıpırdayan dudaklarından ses çıkmadı. Sonunda delikanlı sustu. İki değil, oniki kişi yerine konuşsa, duyuramıyacağını biliyordu. Bir kâğıt kalem alarak sormak istediklerini yazdı: «Niçin yaptın bunu?»

Mermer Kadın aynı şekilde cevap verdi:

«Aramızda bir başkasının olmasını istemiyorum.»

«Fakat Toto canlı değil ki... Bir kuklayı kıskanacak kadar cahil misin?»

Genç kadın cevabını yazdı:

«Bazı kuklalar, insanlardan daha tehlikelidirler!»

Söyleyecek kelime bulamayan delikanlı omuzlarını kaldırarak Toto'yu çivisinden çıkarıp valizine koydu. Ve gece de çıkarmadı. Eşini seviyordu çünkü. Saygısız bakışlı arsız bebekten kurtulduğuna memnun olan sessiz güzel kocasına daha çok yaklaşarak, içten gelen bir istekle sarıldı.

* * *

Bu olayın üstünden birkaç ay geçmişti ancak. Önceden yazdığı küçük bir kâğıdı kocasına uzattı bir sabah:

«Bir bebeğimiz olacak!»

Çılgınca bir sevince kapıldı delikanlı. Toto'ya benzemeyen, etten ve kemikten, kendi kanını taşıyan, kendine ait sahici bir bebeği olacaktı demek!

O günden sonra işe göndermedi karısını. Tek başına sahneden sahneye koştu. Toto'yu dilediği gibi konuşturdu. İşin garibi, farkında olmadan hep doğacak çocuğun sözünü ediyorlardı.

— Baba, bana ne zaman küçük bir kızkardeş satın alacaksın?

Toto'nun yerine karnından sorduğu bu suale, gerçek sesiyle cevap veriyordu:

— Uslu durursan, yakında... Onu sevecek misin?

— Bilmiyorum.

Bilinçsizce sorduğu sorulara, gene bilinçsizce verdiği cevaplar, vantrilog delikanlıyı rahatsız etmeye başlamıştı sonunda. Toto, kendi kendine konuşacak olan canlı bebeği daha şimdiden kıskanıyor muydu, ne? Bu kıskançlık, onu bir kötülük yapmaya zorlar mıydı acaba? Kuşku duymaya başlamıştı yapma bebekten. Korkuyordu. Korktuğunu bilmeden korkuyordu. Ama karnından gelen sesle gene de sorduruyordu Toto'ya:

— Baba, küçük çocukları nerden alırlar?

— Yerine göre... Oğlanlar lâhanaların içinden çıkarlar, kızlar güllerin içinden...

— Demek beni lâhanadan çıkardın? Oysa ben bu sebzeyi hiç sevmem!

Salon kahkaha ve alkıştan inlerken, bir oğlunun dünyaya geldiğini öğrendi. Bu müjdeyi, sahnede Toto'ya önce kendi verdi:

— Bir oğlum oldu Toto! Artık benim biricik oğlum değilsin sen!

İçinde büyüttüğü korkuyla cansız bebeğe sordu:

— Ne o?.. Suratını neden astın?

Ve karnından gelen ses, kuşkularını dile getirdi:

— Ben, senin tek oğlun olarak kalmak isterdim. Bana bu oyunu oynamıyacaktın. İntikamımı alacağım!

Seyirci, sanatçının iç dramını ne bilsin? Basıyor alkışı!

Günler geçti. Vantrilogun oğlu bir yaşını tamamlıyordu nerdeyse. Geçen günlerle delikanlının sahnedeki şansı da değişti. Artık kendisi de, kuklası da seyircinin ilgisini çekmiyor, gazinoların, kulüplerin birinden iş teklifi gelmiyordu.

İşsiz kaldı. Güzel karısı birinci sınıf sahnelerde «Mermer Kadın» programına başladı gene. O, evin geçimini sağlayacak parayı kazanıyor; kocası, evde çocuğa bakıyordu.

Bir gün, huysuzlanan çocuğu oyalamak için aklına güzel bir fikir geldi: Canı gibi koruduğu Toto'yu, canı kadar sevdiği çocuğuna neden vermesindi?

Yapma bebeği valizinden çıkardığı gibi, çocuğunun kucağına koydu. Çocuk bilinçsiz bir sevinçle ellerini çırparken, delikanlı başladı Toto ile konuşmaya:

— Nasıl Toto, küçük kardeşin hakkında ne düşünüyorsun?

— Neden konuşmadığını...

— Henüz çok küçük de, ondan... Yakında o da beni «Baba» diye çağıracak.

Ve, çocuk birden «Baba!» diye bağırmasın mı! İlk kelimesiydi bu onun. Sevinçten deliye dönen delikanlı, Toto'yu da, çocuğu da bırakarak, yavrusunun konuştuğuna bir tanık bulmak amacıyla koştu kapıcı kadına:

— Oğlum konuştu! Gelin, bakın konuşuyor oğlum!

Kadın gülümseyerek delikanlıyı izledi. Fakat odaya girdiklerinde karşılaştıkları durum hiç de sevindirici değildi. Toto'nun bir eli bebeğin ağzına girmiş, çocuk mosmor kesilmişti! Çabucak bu eli çekti ama çocuk kıpırdamadı. İşin kötüsü, hiçbir zaman da kıpırdamıyacaktı artık! Her bebek gibi bulduğu şeyi ağzına götürdüğünden bu iri el, bir tıkaç gibi boğazına dalıvermişti ve onu boğmuştu! Bu bir rastlantıydı ama genç vantrilog da ne yapacağını bilmez bir haldeydi. Toto'yu kaptığı gibi yanmakta olan ocağa fırlatıverdi!

— Burada durmayınız, dedi kapıcı kadın. Çocuğu ben beklerim. Siz, aşağı, benim odama inin. Birazdan sonra yorgun argın işinden dönecek olan karınızı bu acı sürprize hazırlarsınız.

Bir sarhoş gibi odadan çıktı delikanlı. Yarım saat sonra ne yaptığını merak ederek aşağı inen kapıcı kadın, sadece masanın üzerinde genç vantrilogun karısına bıraktığı bir mektubu buldu.

Mermer Kadın eve döndüğünde, eline tutuşturulan mektupta şu satırları okudu:

«Ben gidiyorum sevgilim! Ortadan yok olmam ikimiz için de gerekli. Felâketten başka, üzüntüden başka hiçbir şey veremedim sana. Zira içimde iki adam vardı benim. Biri, senin hiç işitmediğin aşk nağmeleri mırıldanan, yavrusu ve yuvası için yaşayan gerçek bir insan; diğeri, Toto'nun iğrenç kıskançlığını dile getiren sahnedeki adam... —Bazı kuklalar insanlardan daha tehlikelidirler— dediğinde haklıymışsın. Toto intikam alacağını bana önceden haber vermişti sevgilim. Elveda!»

Sessiz dünyasında yaşayan genç kadının boğazından boğuk bir çığlık yükseldi! Sonra ağır ağır merdivenleri çıktı.

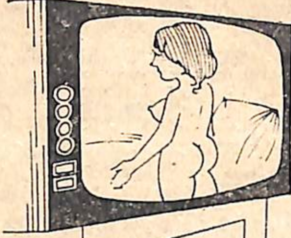
Kimsesiz otel odasına girdiğinde gözüne ilk ilişen şey, ocaktaki küllerin arasında duran Toto'nun kömürleşmiş kafası ve hiçbir şeyle erimeyen, kendisine hâlâ soğuk soğuk bakan porselen gözleri oldu.

Bir Mayıs gecesi birbirlerine Champs - Elysee'de rastlamışlardı. Kız konuşmamıştı. Sağır ve dilsizdi çünkü. Ama delikanlı ikisi için de konuşmuştu. Bir vantrilogdu çünkü.

Guy Des Cars'dan çeviren:
Süheylâ AYKUT

Yazısız

— Aman, dedeciğim.. böyle heyecanlı programları seyretmek sizi yormasın!..

(Nuri BİLGİN) — İstanbul

Sizin için

ŞU BİZİM ÖĞRETMENLERİMİZ!..

NE ARIYORMUŞ?

Dersimiz cebir. Yazılı oluyoruz. Sorular kazık mı kazık... Saatime bakıyorum: On dakika var zilin çalmasına. Başımı eğiyorum yeniden. Cevaplamaya çalışıyorum soruları...

Büyük bir gürültü dolduruyor sınıfı. Tüm başlar geriye dönüyor. Ve Kıvrık Ömer'in sırasından çıktığını görüyorlar hep birden...

Cebir öğretmenimiz, Kıvrık Ömer'e yaklaşıyor. Yanına gelince gülerek soruyor:

— Bitti mi oğlum?

— Bitti hocam...

Öğretmenimiz yazılı kâğıdını alıyor. Birkaç kez önüne arkasına bakıyor kâğıdın. Sonra elini ceketinin iç cebine sokup, küçük bir büyüteç çıkarıyor. Ve gezdirmeye başlıyor büyüteci kâğıt üzerinde, gözlerini büyüteçten ayırmadan.

Şaşırmış, öylece bakıyoruz öğretmenimize. Kıvrık Ömer dayanamayıp soruyor:

— Ne yapıyorsunuz hocam?

Öğretmenimiz gözlerini kısıp, hafifçe mırıldanıyor:

— Not arıyorum oğlum...

ALFABE OLMUŞ!

Sene sonları; yazılılar bitmiş, son sözlüler yapılıyor. Psikoloji öğretmenimiz sözlüye kaldırmak için uzun süredir aradığı Osman'ı yakalamış sonunda. Öğretmenimiz soruyor:

— Neden geldin oğlum?

— Anlamadım hocam?...

— Okula neden geldin? diyorum.

— Görevim...

— Yaaa!...

....

Sessizliği öğretmenimiz bozuyor:

— Yavrucuğum, ben not defterimde bütün öğrencilerimin gelmediği günleri tesbit etmek için, haftalara, aylara göre harfler koyarım...

Öğretmenimiz başını not defterine eğiyor ve sonra birden bağırıyor:

— A be yavrucuğum, seninkiler alfabe olmuş!...

Tamer KÖSELER
95 Sok. Murat Ap. kat: 2 — Göztepe/İZMİR

ŞANSA BAK

Evde televizyondan bir program izliyorduk. En heyecanlı yerinde televizyon birden arızalanmasın mı!?. Bir tamirci çağırmam için hemen telefona sarıldım:

— Alo, televizyonumuz bozuldu. Tamiri için gelin.

Tamirci:

— Özür dilerim, bugün gelemem. Arabam bozuldu. Araba tamircisini bekliyorum. O da su borularının tamir edilmesini bekliyormuş... diye bana cevap verdi.

Fatin Ziya NAMLI
Boztepe Mah. Cephane Sok. No: 16/A — TRABZON

BURNUN BÜYÜMÜŞ

İşlerimin çokluğu nedeniyle, evleri de çok yakın olan ablamlara gidemiyordum.

Her nasılsa bir gün gittim. Beni kapıda o zaman üçüncü sınıfa giden yeğenim Muhittin karşıladı. Kucağıma atıldı. Bir yandan da burnumu tutmuş dikkatle bakıyordu. Baktı baktı, ve:

— Dayı, dedi. Senin burnun büyümüş, öyle mi? Babam dedi.

Bunu gören eniştem ise durmadan gülüyor:

— Büyüdü ya, büyüdü ya!... diyordu.

Orhan KUŞ
II. Kovada İlkokul müdürü
Eğridir/ISPARTA

HERKES DE...

Neyzen Tevfik'in o akşam yine hovardalığı tutmuştu:

— Getirr, oğlum beylere de bi. rerrr şişe! diye ısmarladı. Ben içerken herrrkess de içmeli!

O içerken, herkes de içti.

Ayrılma saati geldiği zaman Neyzen çıkarıp masanın üzerine bir beş kâğıt koydu ve:

— Ben parra verrirken herrkes de vermeli!... diye nağrayı bastı.

Mehmet Nihal ÖRS
Aksu İlköğretmen Okulu
Aksu/ANTALYA

MÜHİM OLAN...

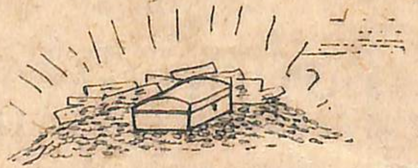
Alabildiğine esmerdi delikanlı
Ve de bir o kadar yakışıklı.
Altında spor arabası,
Oldukça zengin babası vardı.
Böyle olunca;
«Dişisel» yönden nasibi boldu tabii.
Hiçbir dişi «I-ıh» diyememişti.
Bir çift tatlı söz, bir işaret,
Tav olurdu her âfet.

İşte bir dilber gidiyordu
Bastı gaza, hafif hafif yanaştı.
Gururlu ve güvenliydi:
«Çok güzelsiniz» dedi..
«Güzel bacaklarınıza yazık,
Buyurun arabama» dedi..

«Hoşlandım sizden» dedi..
Dedi... dedi... dedi...
Fakat dilber hiç oralı değildi,
Şöyle yan gözle bir bakmıştı, o kadar.
Deli olacaktı genç adam,
Anlaşılan kolay yutamıyacaktı bu lokmayı!
Denedi «türlü, çeşitli» asılmayı,
Sonunda, yutturmuştu oltayı:
Gülümsedi kız,
Yaklaştı arabaya,
Ama... çıkışmıştı:
— «Bu sizin yaptığınız zorbalıktır!»
— «Neden?»
— «Çünkü... bence mühim olan beyazlıktır!..»

ERDAL YILMAZ
Hürr. Mah. Kurşun Sok. No: 11 — Şişli/İST.

Yazısız

(Nevzat ERYILMAZ) — Fener/İstanbul

NAĞMELER

— Sensiz kalan gönlümde, bil ki hayat virane. **(Huzur ve Refah)**
— Senede bir gün. **(Gülmek)**
— Kader böyle imiş. **(Politikacıların deyişi)**
— Açık bırak pencereni. **(Bütçenin ağzı)**
— Öyle zor, öyle zor ki **(Geçim derdi)**
— Mahzende şarap gibi **(Reformlar)**
— Sevemedim kara gözlüm seni doyunca **(Personel Kanunu)**
— Gel gitme kalmasın gözüm yollarda **(Demirel'in seçimleri bekleyişi)**
— Sev kardeşim **(Gelecek vergiler)**
— Kanaryam güzel kuşum, ben sana vurulmuşum **(Faizci)**
— O ağacın altını şimdi anıyor musun **(Ecevit — İnönü)**
— Gökyüzünde yalnız gezen yıldızlar **(Yokluk)**
— Seninle düştüm dile **(Personel Kanunundan ötürü borçlanan memurlar)**
— Sanma seni unuttum **(Boşa giden ömür)**

AYTEKİN ÇAVUŞOĞLU
Serencebey Yokuşu Uğurpalas Apt. No: 35/29
Beşiktaş/İSTANBUL

Bir çift ayakkabı 300 lira — Gazeteler —

«YILIN BABASI!»

(Enver ÖZKAHRAMAN)
YSE. 14. Bölge Müd. — Van

— Yok arkadaş; bana ödlek diyenin alnını karışlarım. Sağdıçlığı benim yerime sen yapsaydın ne yapardın? Herifçioğlu, tabancayı çekmiş, boğazını gözüyle sıkmış, domuz kurşunuyla bacayı devirmiş... Haydi yahu, yerden taş alıp da kafasına mı vuracaktın?

— Tartışmayı kesin de olanı anlatın bakalım. Kim haklı, kim haksız biz söyleyelim.

Sağdıçlık yapan Hulki devam etti:

— Eh, madem bir duymayan sizler kaldınız, dinleyin. Sonra da hükmünüzü aklınıza ve de vicdanınıza uygun olaraktan verirsiniz.

Çayından iki yudum çekti, diliyle dudaklarını sildi, döktürmeye geçti:

— Öte mahallenin kıyak arkadaşlarından Ömer'in düğününde oldu bu iş. Erken evliyiz, kıdemliyiz diye sağolsun sağdıç seçmiş beni. Mahalle isimleri ayrı ya, bilirsiniz ayırmayız o mahalleyi. Diyeceğim herkes herkesi tanır. Nazımız, arkadaşlar arasında sözümüz geçti ki, bir gün öncesinin içkisini, mezesini, şusunu, busunu tam ayarında yürütmüşüm. Keseye baktım, yarın için de bol bol yeter.

— Hesabı boş geç de, hikâyeye gel. Yoksa bir daha mı sağdıçlık istiyorsun?

— Oldu. İş geldi çattı, kızı evinden alıp damadın evine getirmeye. Bizim Ömer dedi ki; valla ben evde bekleyemem. Zaten benim düğün hem davullu, hem cazlı oldu. Bu usul de karışık olsun. Gelini almaya ben de geleceğim. Yolda bir fotoğrafçıya uğrar resim de çektiririz.

— Şu düğün alayını hâlâ kuramadın.

— Kurmaz olur muyum. On taksi ayarlamışım ki hepsi son model. Sonra on'u da mahallenin tozundan çamurunu karmış can arkadaşların. Kız evi uzakça. Vardık oraya, Allahın izniyle aldık kızı, düştük yola.

— Kızı kolay bırakmışlar desene?

— Ne kolayı yahu. Kızın mahallesi surların dibinde. Asfalta kadar toprak yol. İlerliyoruz şarkılı, türkülü. Bir mezarlığı geçtik asfalt göründü. Ama... En önde giden damadın arabası da durdu.

— Bekliyorsunuz ki şoför ârızayı bulsun.

— Bırak kılçığı, dinleyeceksen dinle.

— Eee, sonra...

Ben, hemen arkadaki arabadayım. Atladım aşağıya, yürüdüm. Baktım; kasketi alnına eğik, pala bıyıklı, terli suratı pislik içersinde, yelekli, kırma kuşaklı, basık topuklu...

— Mezarlık dayısı...

— Yahu, sinir etmeyin adamı. Ha, yolu kesmiş seninki. Üstüne varmamla topl̇u tabancayı sıyırdı belinden. Heeeyyt... diye bir nara patlatsın. Tabancanın horozu titreyince çakıldım oraya. Bak arkadaş, dedim. Elimi cebime sokmamın sebebi sana para çıkaracağım. Nah, şu deste tüm onluk. Rakısına da, mezesine de bol bol yeter.

— Uzak dur, dedi. Yakın tarafından arıza çıkarırsın. Benim istediğim para değil, damat. Arabadan çıkıp buraya gelecek.

Yan gözle süzdüm damadı. Gelinin ellerini ovmasından anladım ki, işler karışık. N'apmalı?

— Şuraya iyi bak sandık parçası, dedi. Şu ilerdeki ev, kaç metre buraya?

— Yüz, yüzelli dedim.

— Aferin. Bacasını da iyi görüyor musun?

Görüyorum, demeye kalmadı topluyu çevirdi, bastı tetiğe. Bacanın tepesindeki teneke korkuluk o dakka aşağıya indi. Ve seninki bastı bir nara daha.

— Peki koç dedim. Her halde rakıyı fazla seversin. Al bakalım, cüzdanı boşaltıyorum.

— O paraları kafana dikişlerim dedi. Sen sandık değil, tahtası bile olamazsın. Ne dedik az önce. Damadın boyunu göreceğiz.

— Ne diyeceksin damada?

— Yüzüne hasret değiliz ya. Biraz soğuk, biraz sıcak tarafından okşayacağız o kadar. Ne yâni, arabamıza taş koyan birini ıslatmadan mı geçirelim?

— Aman dedim. Neyse suçumuz biz de bilelim. Yolumuz mezarlıktan geçti ya, öyle yol falan da şaşırmadık. Hem damadın haline baksana. Gelini yalnız bırakır da aşağıya iner mi?

Konuştuklarımız aynen duyuluyor arabadan. Damat, inecek olur, gelin bırakmaz. Gelin bayılır, damat ayıltırken:

— Baksana şu manzaraya dedim. Kitaba sığar mı be koç? Nasıl inecek damat? İnemiyor...

Tabancayı doğrulttu mu arabaya. Bıyıklarını bura bura:

— Ya iner, ya da şişer dedi mi!

Gelinin elleri gevşedi, damadın saçları dikleşti. Kapı açıldı, bizim Ömer sökün etti dışarı. Şaşkınlığından ne yapsın, bana çıkıştı:

— Ne biçim sağdıçsın sen be? Delikanlı on istiyorsa yüz ver çekip gidelim. En kıymetli günümü berbat ettin. Şanımız, şerefimiz çürüdü. Evet arkadaş. Sen bana de diyeceğini.

Damadın çıkışı iyi havalardan ama, herifçioğlu ağzını açacağına yine namluyu açtı. Bir mermi saldı havaya. Ses dalga dalga çınladı. Obür arabadan inmiş olanlar tekrar yerlerine doluştu. Kaldık ortada.

— Soyun ve de dökün dedi damada.

Ömer uyanık arkadaş. Fakat aptallığa vurdu:

— Kardeşim dedi. Üstümdeki elbisenin değerini kendin biç. Namussuzum gözümü kırpmadan iki misli trink parayı al.

— Olmaz...

— Nasıl olmaz. Gelinin karşısında, şu kadar milletin içersinde... Valla benim bildiğim, duyduğum erliğe yakışmaz bu kadarı.

— Senin erliğine başlarım, dedi öteki. Ya soyunup üstündekileri verirsin, ya da gelin dahil topunuzu duman ederim. Ulan, canınızdan kıymatlı mı be?

Tabancanın horozu tık'layınca damat hemen ceketi sıyırdı. Ardından yeleği...

— Pantalonu bağışlasan...

Herif söz etmeye tenezzül etmiyor. İşaret etti, pantalon da inecek. N'apsın daha garip Ömer? Tepti pantalonu da.

— Yürü lan, dedi. Gelinin etrafında iki tur at.

Ömer güle oynaya turları tamamladı. Biliyorum; sanki oyun oynuyormuş gibi işi şakaya boğmak havasında ama, benim gibi herkes görüyor durumu. Koşarken bile o ayaklar nasıl birbirine çarpıyor şaşarsın. Bitkin, soluk soluğa durdu damat.

— Gözümün içine iyi bak dedi, mezarlık dayısı. Seni ıslatmadan salacak göz var mı bende?

Garip Ömer yiyeceği dayağa hazırlandı. Yoo, yalan değil. Ben de iki adım sağa çekilip atlayacak boşluk arıyorum. Tam o sırada seninki kuşağın başka köşesinden bir tabanca daha sıyırdı. Yürüdü, namluyu damadın burnuna dayadı. Yapamaz, edemez demeye kalmadı tetiğe bastı arkadaş...

Bastı ya, tabancadan su fışkırır. Sonra tepeden tırnağa bir güzel ıslattı:

— Yürü şimdi gelinin yanına dedi. Arabaya bindirdi. Şoföre, ağır ol işareti yapıp camdan içeriye boynunu uzattı:

— Alın bakalım elbiseleri dedi, attı. Bu damat, bu geline helâl olsun.

Arkadaş, birden kasketi fırlattı seninki. Bıyıklarını yoldu, kopardı. Yüzüne iki su sıktı. O ne? Gelin bağırdı:

— Uuu, bu bizim Şaban'mış... Şaban.

Damat tepinir:

— Vay namussuz. Enişten tanımadı mı sanki seni? Fiyakanı bozmayalım dedik de ha?

Senin kayınbirader olacak çakalın dediğine bak:

— Enişte, enişte. Bu kız benim neyim? Ablam. Arkadaşların yanında rezil ettiniz beni be. Bizim kız beni uyutamaz, dalgasını hemen çakarım, yutmam derdim. Hah hay. Bizi uyutanı biz de böyle ıslatırız işte. Enişteciğim haydi güle güle.

Anladınız mı şimdi? Ben ödlek değilim diyorum. Çünkü; karşımda uyutulmasının intikamını almaya yemin etmiş çakalın biri vardı. İşin nereye varacağını kestiremezsin ki...

Nurettin TÜRKER

MİLYON ÜSTÜNE MİLYON

25 milyon

T.C. ZİRAAT BANKASI

muzaffer izgü

HALO DAYI

20.— TL.

REMZİ KİTABEVİ

AKBABA

* Haftalık Siyasî Mizah Mecmuası *

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3, İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 150 kuruş.

(Basın: 20157 - A - 60206 — 96)

AKBABA TOTO OYNAYIN 5000 LİRAYA KADAR KAZANIN

Sevgili okurlarımız,
Geçen sayımızdan itibaren yediden yetmişe hepinizin seve seve katılacağı bir yarışmaya başladık:

AKBABA TOTO

«AKBABA TOTO» yarışmasına katılmakla gülecek, düşünecek, eğlenecek ve

5000 LİRA

kazanabileceksiniz.

«AKBABA TOTO» yarışmasının konusu şudur: Her hafta Akbaba'nın arka kapağında beş renkli bir panorama yayımlanacak ve bu panoramada 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen 6 karikatür ve ayrıca harflerle gösterilen diğer 6 karikatür bulunacaktır. 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen her bir karikatürün, harflerle gösterilen bir karikatürle ilgisi olacaktır.

1'den 6'ya kadar olan 6 sayı AKBABA TOTO kuponundaki içi boş karelerde de bulunacak; ancak bu karelerin içine uygun harfleri karikatürlere bakarak siz bulup dolduracaksınız. Böylece karelerin içine sırayla doldurduğunuz harfler kelimenin çözümünü verecektir.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra AKBABA TOTO kuponunu keserek bir zarfa koyacak,
Akbaba Dergisi Yarışma Servisi
Divanyolu — İSTANBUL
adresine yollayacaksınız.

Sevgili okurlarımız,
«AKBABA TOTO» oynamakla hiçbir şey kaybetmiyecek bilâkis hem eğlenecek hem de 5000 liraya kadar kazanabileceksiniz.

Yarışmamız onüç sayı sürecek ve her hafta değişik konuda karikatürlerle bir de AKBABA TOTO kuponu yayımlanacaktır.

Her doğru doldurulan kuponun karşılığı 25 liradır. Böylece yarışmaya katılan okurlarımızın 25 liradan 5000 liraya kadar kazanma şansları olacaktır.

Yarışma sonunda AKBABA TOTO kuponlarını doğru dolduran okurlarımız arasında noter huzurunda kur'a çekilecek, onüç kuponu da doğru dolduran,

5000 LİRA

kazanacaktır.

Ayrıca 12, 11, 10, 9, 8, 7, 6, 5, 4, 3, 2, 1 AKBABA TOTO kuponlarını doğru dolduranlar da 300, 275, 250, 225, 200, 175, 150, 125, 100, 75, 50, 25 liralar kazanacaklardır.

Okurlarımız bir AKBABA TOTO kuponu doldurup yarışmaya katılabilecekleri gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla AKBABA TOTO kuponu oynayanlar fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz.

(Benson Reklâm: 2 — 97)

Ciddî işler

Postanede telgraf yazdıran deli, peşpeşe bir sürü «Babum» sıraladıktan sonra:
— Söyleyeceklerim bundan ibaret, dedi.
Yazılanları kelime kelime sayan memur:
— On kelime hakkınız var, dedi. Oysa dokuz kelime yazdırdınız.
— Başka bir şey gelmiyor ki aklıma...
— İsterseniz bir «Babum» daha ekleyeyim.
— Sakın haaa!... diye bağırdı deli. O zaman yazdırdıklarımın anlamı kalmaz!

Beklemektense

İlk konserinde Beethoven'in «Silences» lerle, yâni sükûtlarla dolu «Kreutzer sonat» ını çalan Yehudi Menuhin, bu sükûtlardan birini daha değerlendirirken salonun şık hanımlarından biri:
— Boşuna kendinizi zorlamayınız, diye seslendi. Bize iyi bildiğiniz bir eseri çalıverin, olsun bitsin!

— Yatağı iyi havalandır kocacığım!..

— Küçük kardeşinizi seviyorum ama... Hani bazı günler biraz uzakta oynasa daha çok seveceğim!...

Teşhis

Doktor, kadını soymuş, tepeden tırnağa muayene etmişti:
— Bir değil, bir sürü hastalığınız var, dedi. Tansiyonunuz yüksek, başınız dönüyor, adaleleriniz kasılıyor, mideniz bulanıyor. Damarlarınız zayıf, kan deveranınız düzensiz. Kaç yaşındasınız?
Kadın cevap verdi:
— Yirmi...
Doktor şaşkın, başını salladı:
— Gördünüz mü, hafızanızı da kaybetmişsiniz!

Yeter ki gelsin

1971 yılına ait bir milyon takvimi, tanesini bir franktan alan eskiciye arkadaşı sordu:
— Onları ne yapacaksın?
— Şimdilik hiçbir şey... Sabırla gene 1971 yılının gelmesini bekleyeceğim ve işte o zaman tanesini en azından on franktan piyasaya süreceğim!

Meslektaş

Yolculuğun kimbilir kaçıncı kilometresinde, karşısında oturan borsacının anlattığı akıl almaz olaylarla kafası iyice şişen ünlü yazar Mark Twain:
— Palavralarınıza artık tahammül edemiyeceğim mösyö, dedi. Çünkü ben de hikâyeciyim!

— Bu külot size çok yakışacaktır... Bakın!..

Hâtıra

İçinde bir tutam saç bulunan madalyonu boynundan hiç çıkarmayan kadına, yeni tanıştığı arkadaşı sordu:
— Anlayalım, bu saçlar da kimin?
— Kocamdan kalan tek hâtıra, dedi kadın.
— Yaa, vah vah! Öldü mü?...
— Ölmedi. Ama o güzelim saçları döküldü!

Düşünceli adam

Hal hatır soran arkadaşına:
— Oğlan iyi, diye cevap verdi. Kızım Meksikalı bir milyarderle tanıştı. Öyle güzel anlaşıyorlar ki...
— Adam kızınızla evlenecek mi?
— Yok canım... Öyle iyi bir insan ki, daha önce başkasıyla evlenmiş!

Pekâlâ yönetebilir

Dük hazretlerinin oğlu yedi yaşına gelmişti fakat zekâsı bir türlü gelişmemişti. Ülkenin bütün hekimleri onun, zihnî bir bunalım geçirmekte olduğu kanısındaydılar. Sonunda, ünleri ülke sınırlarını aşmış üç profesörü çağırtarak konsültasyon yaptırdı.
— Altes, dedi biri, ne yazık ki küçük altesin zekâsı hiçbir zaman yaşıtlarının zekâ seviyesine ulaşamıyacaktır!
— Canım, dedi dük hazretleri, size emsalleriyle arasındaki farkı sormuyorum. Günün birinde yerimi alıp, şu ülkeyi yönetebilir mi?

Boş bir gün

Doktorun, elindeki süzgeçle bir takım garip hareketler yaptığını gören deli:
— Kolay gelsin doktor, dedi. Çayın yok, suyun yok... Bu boş süzgeçten ne geçiriyorsun böyle?
Doktor neşeyle cevap verdi:
— Hiç... İzinliyim de, vakit geçiriyorum!

Kötü ders

Dertleşen iki kadından biri sordu:
— Evinizi neden değiştiriyorsunuz?
— Bitişiğimizde vergi dairesi var şekerim, diye cevap verdi diğeri. Çocuklarımın sabahtan akşama kadar küfür dinleyerek terbiyelerinin bozulmasını istemiyorum.

— Küçük hanım soyunmak için müzik de isterler mi?..

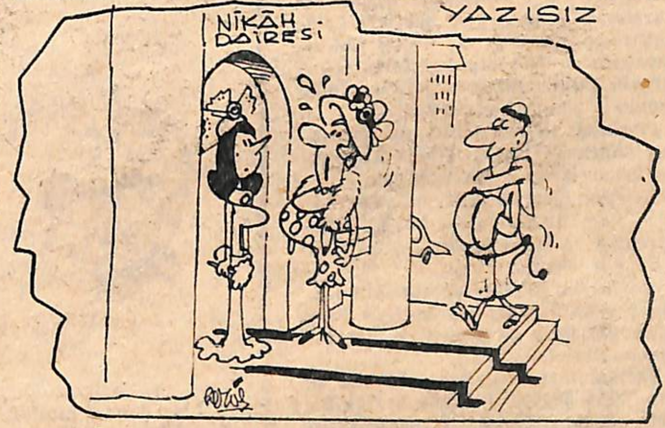
Dünya Karikatürleri

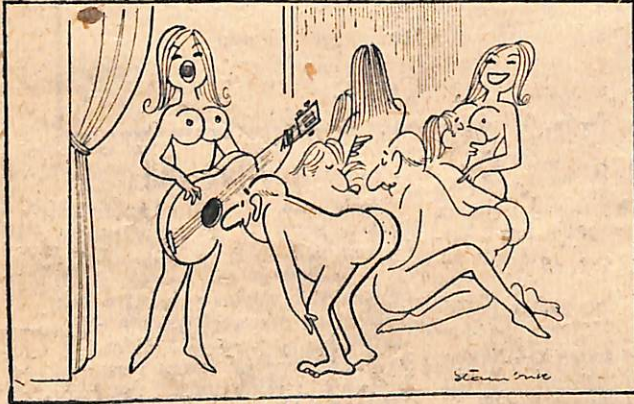
YAZISIZ

– OOOH, GÖZLERİMİZ DİNLEN-SİN BİRAZ!..

– NİŞANLIN YİNE DÜĞÜNÜ GECİKTİRMEK İÇİN BAKALIM NE BAHANE BULACAK!..

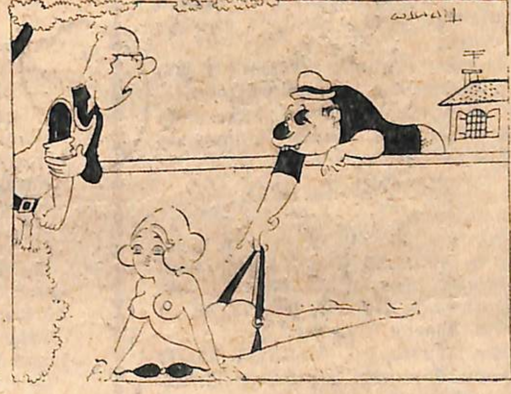
YAZISIZ

– BANA BAK...

– BİR DEFA DAHA...

– SINIRI GEÇECEK OLURSAN KARIŞMAM HA!..

– HEEY ÇOCUKLAR! İŞİTMİYOR MUSUNUZ?.. PARTİ SONA ERDİ!..

– HE HE HE! AMA SİZİN DE KÜÇÜK BİR HAZİNENİZ VAR KÜÇÜK HANIM!

– AAA!..

– SORMASI AYIP OLMASIN, YUKARIDAKİNİ NERDE AVLADIN?

KATILIN!

Türkiye İş Bankasının yılın ikinci çekilişinde 8145 talihliye dağıtacağı zengin para ikramiyelerinden kazanarak yazdönümü sevincine katılmak için tasarruflarınızı 7 Eylül akşamına kadar İş Bankasında çoğaltınız.

7 Eylül 1973

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans: 3152 — 98)

5000 LİRA

AKBABA-TOTO 2

İSİM : ....

ADRES : ....

1	2	3	4	5	6

AKBABA TOTO OYNAYIN, 5000 LİRAYA KADAR KAZANIN

Sevgili okurlarımız,

Derginiz Akbaba yeni bir «AKBABA TOTO» yarışmasına başlamış bulunuyor. «AKBABA TOTO» yarışmasına katılmakla gülecek, düşünecek, eğlenecek ve 5000 (Beşbin) liraya kadar kazanma şansına sahip olacaksınız.

Aşağıdaki panoramada 1'den 6'ya kadar numaralanmış 6 karikatür görüyorsunuz. (1'den 6'ya kadar olan bu sayılar AKBABA TOTO kuponundaki karelerin içinde de aynen bulunmaktadır.) Bu 6 karikatürle ilgili diğer 6 karikatür de çeşitli harflerle gösterilmiştir.

Buna göre hangi numaralı karikatürün, hangi harfli karikatürle ilgisi olduğunu bulup AKBABA TOTO kuponundaki 1'den 6'ya kadar sayılarla gösterilen karelerin içine uygun harfleri yazınız. Böylece kelimeyi çözmüş olacaksınız.

İsminizi ve adresinizi de yazdıktan sonra kuponu kesiniz ve bir zarfa koyup AKBABA adresine yollayınız.

Okuyucularımız her hafta bir AKBABA TOTO kuponu doldurup yarışmaya katılabilecekleri gibi daha fazla kuponla da katılabilirler. Fazla AKBABA TOTO kuponu oynayanlar fazla kur'a hakkı elde edeceklerdir.

Hepinize iyi şanslar, başarılar dileriz sevgili okurlarımız.

